

bb 65. fogadás a duna bizottság 21. ülészakának befejezése alkal-
mából

t vt/sze/m/sr

1963. február 14.

a duna bizottság 21. ülészakának befejezése alkalmából a bizott-
ság elnöksége csütörtökön este fogadást adott a bizottság beneczur
utcai székházában. a fogadáson megjelent kossa istván közlekedés-
és postaügyi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyette-
se, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának el-
nöke, a külügyminisztérium, valamint a közlekedés- és postaügyi
minisztérium több vezető munkatársa.

ott voltak a fogadáson a duna bizottságban részvevő államok
budapesti diplomáciai képviselőiteinek vezetői és tagjai, valamint
a duna bizottság apparátusának vezető munkatársai. /mti/

V. munkatárs -

...-

-62-

-Mefe-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1963. február 15.

bb 1. több ezer fényképpel, grafikával és festménnyel gazdagodott a
történeti múzeum képcsarnoka

i lv/hné vm sr

1963. február 15.

a történeti múzeum képcsarnoka a múlt évben több ezer fény-
képpel, grafikával és festménnyel gazdagodott. a múzeum csak olyan
tárgyakat gyűjt, illetve vásárol, amelyek valamilyen kapcsolatban
állnak Magyarország történetével. a dolgozók közül egyre többen
megértik, hogy a múzeum a tudomány céljait szolgálja s az ott
őrzött tárgyak az egész társadalom közkincsévé válnak. ez a tudat
ösztönzi az embereket, hogy a magángyűjteményeik egy részét fel-
ajánlják a múzeumnak. így kerültek a múzeum tulajdonába a barabás,
a lotz és a rippl-rónai festmények is.

az új szerzemények közt szereplő 184 grafika és 2800
fénykép történelmi eseményekkel kapcsolatosak. igen értékes az a
16 fényképből álló gyűjtemény is, amely az 1919-es eseményekkel
kapcsolatban a vörös hadsereg harcainak egyes mozzanatait mutatja be.
/mti/

...-

bb 3. kinyitlak az első jácintok

vid j vm ká

1963. február 15.

a szegedi kertészeti vállalat üvegházában nyílnak az
idei első hófenér jácintok. cserepek százaiban hajtással nevelték
a tavasz virágait. a jácintok a juliákat köszöntik a névnap-
talon, egy parányi kikeletet, tavaszi illatot hozva a fűtött szo-
bákba.

de a tél virágai sem fogytak még el: bőven van piros és
fehér ciklámen. ezeket főként a budapestiek vásárolják szívesen.
szegedről naponta 600-800 szálal tesznek kosarakba és küldenek a
fővárosba. /mti/

...-

- 1 -

PRR

bb 2. gázmérgezést okoz a gáztűz helytelen használata

i nbj/sze/m/vg

1963. február 15.

az utóbbi hetekben többször előfordult halálos kimenetelű, vagy súlyosabb rosszulást okozó gázmérgezés. ennek okairól és a szerencsétlenségek megelőzésének módjáról a gázművek a következő tájékoztatást adta:

- közismert, hogy nagy gázfogyasztás esetén nagyobb mennyiségű monoxid keletkezik. nagy berendezéseknél, például kályhánál, kazánoknál, de még a boilerknél is, ezt a monoxidot a kéményen keresztül elvezetik. ott, ahol egy-egy készülék óránként egy köbméternél több gázt fogyaszt, a bekötést csak akkor engedélyezi a gázművek, ha kéményen keresztül el lehet vezetni a gázfogyasztásnál jelentkező melléktermékeket.

- a gáztűzhelyeknél főzésekor semmiféle veszéllyel nem kell számolni. a bajokat az okozta, hogy az utóbbi időben a tűzhelyeket nagyon sokan - fűtési célokra használták. ez megmutatkozik a rendkívül megnövekedett gázfogyasztásban is. január második felében, február elején 1,350.000-1,450.000 köbméter gáz fogyott naponta. gyakran a nélkül fűtöttek a gáztűzhely segítségével, hogy a legkisebb mértékben ügyeltek volna a biztonságra. például egy lakásban napokig égve hagyták a tűzhelyet, a gázláng gyorsan fogyasztotta az oxigént, nem szellőztettek, s így bekövetkezett a szerencsétlenség. máshol jókora vaskarikákkal zárják le az égőt, emiatt természetesen az égés tökéletlen, s bekövetkezhet a mérgezés.

a gázművek nyomtatékosan azt ajánlja, hogy a tűzhelyet csak rendeltetésének megfelelően használják a fogyasztók. ha a jó tanács ellenére valahol mégis fűtenének vele, ügyeljenek, figyelmesen kezeljék a gáztűzhelyet, szellőztessenek, nehogy a monoxid miatt baj keletkezzék. szövé tették a fogyasztók azt is, hogy az utóbbi hetekben nyomásingadozások fordultak elő. ez a fogyasztás ugrásszerű emelkedéséből adódott. a múlt vasárnap délután például a vártnál is nagyobb volt a fogyasztás, a termelés alig tudta nyomon követni azt, s így a főváros több pontján csökkent a gáznyomás. az átmeneti nyomásingadozások azonban teljesen veszélytelenek, s a gázművek mindent megtesz, hogy ezeket megszüntesse. /mti/

- 2 -

MTI

bb 4. barka már van - hóvirág még nincs

i so/gg vm ká

1963. február 15.

a virágárusok a héten megkezdték a fűzfabarkák értékesítését. ez azonban még kis csalással igéri a tavaszt, a gallyakat ugyanis nem most vágják le a fűzfákról, hanem már jóval korábban és meleg szobában, vízbe téve hajtatták.

az erdei termék vállalat áruforgalmi osztályán elmondották, hogy más években ilyenkor már túl vannak a hóvirágidény nagyján. tavaly például február közepéig 250.000 csokrot hoztak a fővárosba. megtörtént már, hogy karácsonykor érkeztek az első hóvirág-szállítványok dél-somogyból.

az idén a vállalat még februárban is hóvirág helyett - seprűt árusít a hó-eltakarításhoz. mivel a nyírfagally vágása a hideg, havas időben nagy nehézségeket okoz, az idén két cserjének, a fagyalnak és a vörösgyűrű-somnak vesszejét is felhasználják a seprűkészítéshez. a máv és a különböző vállalatok januárban és február elején 150.000 seprűt vásároltak az erdei termék vállalatától. /mti/

bb 5. varjak lepték el a baranyai országutakat

vid j vm ká

1963. február 15.

a hosszan elhúzódó tél rendkívül kiéheztette a varjakat is. a téli határ feketeköpenyes „csőszek”, hiába kutatják át újra és újra a hóborította földeket, sehol sem találnak már táplálékot. baranyában valóságos inváziót intéztek a lakott helyek ellen a harmadik hónapja éhező és a rendes testsúlyuk felére soványodott varjak. különösen a termelősövetkezetek és az állami gazdaságok majorjait szállták meg. helyenként száz-százötvenes csapatokban tanyáznak a gazdasági épületek között, lesve az elhullott takarmányt. egész nap ott kutatnak az istállók, ólak és górék közelében, nem törődve a járókelő emberekkel. még feltűnőbb a varjak viselkedése az országutakon. a havas mezőkről mind egy szálra kihúzódtak az utakra.

/folyt.köv./

- 3 -

MTI

bb 5. /varjak lepték ... 1. folyt./ m

most pontosan lehet tudni, melyik országot vezet a malomhoz, a takarmánykeverő-üzembe vagy a terményraktárhoz. ezeket az utakat szinte végigülük a varjak. szállítás közben ugyanis elkerülhetetlen, hogy ki ne szóródjék egy kis mag, amit az éhes madarak nyomban összeszedenek. nem zavarja őket a forgalom sem, a nagyobb járművek közeledtére udvariasan félreállnak az ut szélére, de nem repülnek vissza mezőre, mint máskor szokták. egyes országutakon százméteres szakaszok feketéllenek az eleséget leső madaraktól. /mti/

bb 6. „vendégvadak,, a tornai fennsík erdeiben

vid/j/m/ká

1963. február 15.

az ideai rendkívül hosszantartó, kemény télben hatalmas mennyiségű hó hullott a csehszlovákiai gömör-szepesi ércbányászat előhegyeiben, amely határos a hazánkhoz tartozó tornai karsztvidék erdőségeivel. a magyar vadon a nagy kiterjedésű fenyő-, tölgy-, valamint bükkerdőkben eddig jól telelt a vadállomány, mert viszonylag alacsony, 20-30 centiméteres a hóréteg.

az utóbbi napokban az erdészek és a vadászok érdekes jelenséget figyeltek meg. a cserkésző utak során itt is, ott is „ismeretlen,, őzek, szarvasok, vaddisznók bukkantak fel. megállapították, hogy ezek a szomszédos csehszlovákiai területekről települtek át a tornai fennsík erdőségeibe. a becslések szerint mintegy százra tehető azoknak a „külföldi,, erdei vadaknak a száma, amelyek nálunk telelnek. az erdőgazdaság most a szokottnál is nagyobb mennyiségű táplálékot szállít ki az erdőkbe, hogy a „vendég,, vadaknak is megfelelő mennyiség jusson. /mti/

- 4 -

bb 7. tüzet, 275 000 forint kárt okozott a rövidzárlat a földalatti vasút dózsa györgy uti megállójában

i bc/hné-lm sr

1963. február 15.

mint ismeretes, november 16-án éjszaka tűz keletkezett a földalatti vasút dózsa györgy uti megállójában. a tüzet megfélesztett munkával sikerült eloltani, két motorkocsi azonban teljesen elégett, csupán az alváz maradt meg belőlük, a hozzájuk csatolt pótkocsikon pedig erősen megrongálódott a festés. a megálló felsővezetékei leszakadtak, s elégett az egyik pénztárfülke is. a tüzzel kapcsolatban a rendőrség vizsgálatot folytatott, amelynek megállapításai rendkívül figyelemreméltóak, mivel sorozatos hiányosságokra, mulasztásokra, helytelen gyakorlatra mutatnak rá.

a tüzet rövidzárlat okozta, amely a kocsiban a szakadáskapcsolóban a beázás miatt keletkezett. joggal merül fel a kérdés: miért nem kapcsolták ki az áramkörből a szerelvényeket, amikor éjszaka nem voltak forgalomban, s miért helyezték el a dózsa györgy uti megállóban a kocsikat.

a földalatti vasuton 1960 őszéig egyes motorkocsik bonyolították le a forgalmat. közülük egyre többhöz kapcsoltak ettől kezdve pótkocsit. a megnövekedett kocsiszám miatt éjszakára már nem helyezhettek el minden szerelvényt a földalatti vasút kocsi-színjében. ezért 1961 januárjában a fővárosi villamos vasút vontatási osztályának utasítására négy szerelvényt az állatkerti végállomás holtvágányán hagytak éjszakára, később azonban az a gyakorlat alakult ki, hogy ezt a négy szerelvényt éjszakára a dózsa györgy uti megállóban állították le.

a négy szerelvény éjszakai elhelyezésénél nem tartották meg a kocsik üzemeltetésére és tárolására vonatkozó előírást. a rendelkezés ugyanis kimondja: amikor a kocsikat beállítják a tárolási helyre, ki kell kapcsolni azokat az áramkörből, ami gyakorlatilag az áramszedők lehúzásával történik. ezt a munkát a műszaki szolgálat dolgozói kötelesek elvégezni. a szerelvények vezetői mindössze annyi biztonsági intézkedést tettek szolgálatuk végén, hogy az akkumulátor-dugókat kihúzták, s a kézikapcsolót állásba helyezték. a helyzet veszélyességére több alkalommal is felfigyelhettek az illetékesek. többször vettek észre apróbb tüzet a kocsikon: áthévílt az ellenállás, vagy égett a kocsikábel. egyik alkalommal csupán azért lehetett gyorsan eloltani a tüzet, mert a műszaki szolgálat lakatos a történetesen éppen az egyik kocsit soros vizsgálatát végezte.

/folyt.köv./
8.06/n

-5-

me

bb 7. / tüzet....folyt./-lm

az egymásba kapcsolódó mulasztások, a helytelen gyakorlat következménye volt végül is a november 16-iki tűz, amely mintegy 275 000 forint kárt okozott. a rendőrségi vizsgálat megállapítása szerint főleg főris Lajos, a zuglói állomás üzemmérnöke, nemeskéri Imre, a kocsiszin főművezetője és Kovács Aurél művezető mulasztásai miatt következett be a súlyos következményekkel járó, közveszélyt okozó tűz. ezért ellenük vádemelést javasolt a rendőrség, s az ügy iratait áttette az ügyészséghez. az ügyben szereplő többi személy ellen fegyelmi eljárás lefolytatását javasolta.

ami a szerelvények biztonságos éjszakai elhelyezését illeti - amit korábban főleg bürokratikus megkötöttségek miatt nem sikerült elérni - a kár bekövetkezése után nyomban meg lehetett valósítani ezt a kérdést. a szerelvényeket most már újból az állatkertnél levő holtvágányon tartják éjszaka, s őrzésükre éjjeli őrt állítottak. egyidejűleg vezérigazgatói, valamint főmérnöki utasítást adtak ki a földalatti vasúttal kapcsolatos tűzrendészeti szabályok felülvizsgálására./mti/

bb 8. százötvenezer egyedülálló ember a fővárosban - harminchatezer családban három generáció él együtt - érdekes népmozgalmi statisztikai adatok a főváros életéből

i sl/tr-lm vg

1963. február 15.

a központi statisztikai hivatal érdekes kimutatást készített a fővárosi családok nagyságáról, összetételéről, társadalmi és gazdasági helyzetéről.

az adatok szerint budapestben több mint másfélmillió ember él családi kötelékben, a családok száma pedig megközelíti az 520 000-et. az összehasonlító számok arra utalnak, hogy a család szerepe, jelentősége napjainkban a nagyvárosi életfeltételek között sem csökkent, sőt növekedésben van. a létbizonytalanság megszűnésével egész társadalmunkban lehetővé vált a családtervezés, a fővárosban is fiatalon, viszonylag kedvező anyagi körülmények között házasodnak. a felnőttek közül jelenleg majdnem kétszerannyian élnek házasságban, mint a 30-as években. éppen a megfelelő anyagi helyzetnek, a fiatalok korai elhelyezkedési lehetőségének tulajdonítható, hogy gyakran túl fiatalon, kellő megfontoltság nélkül kötnek házasságot, aminek sokszor válás a vége. a válás különösen a 25 éven aluliaknál növekedett jelentősebb mértékben. bár az elváltak nagyrésze - évente körülbelül 5 ezer férfi és négyezer nő újból házasságot köt, az egyéni és a társadalmi érdekek egyaránt a családalapítás előtti nagyobb megfontoltságot kívánják a fiataloktól.

/folyt.köv./

8.12/n

-6-

me

bb 8./ százötvenezer...folyt./-lm

a statisztika tanúsága szerint a fővárosra egyre inkább a kis család a jellemző. az életszínvonal általános emelkedése kedvezően befolyásolja ugyan a családalapítást, de a jelek szerint a szülések számát nem növeli. a többirányú elemzés arra utal, hogy a szaporulat csökkenése nincs közvetlen összefüggésben a családok gazdasági helyzetével, jövedelmi viszonyaival. sokkal inkább arról van szó, hogy a női lakosság egy része nem akarja lekötni magát 3-4 gyerekekkel, nem szívesen hagyja ott munkahelyét. a kereső foglalkozást űző nők aránya budapestben 1949 óta 38.9 százalékról majdnem 60 százalékra emelkedett. a rokonnal együtt élő családok aránya is csökkent. jelenleg körülbelül minden hetedik háztartásban él rokon, 36 000 családban pedig együtt lakik három generáció: gyermek, szülő és nagyszülő. említésre méltó, hogy az egyedül álló budapesti lakosok száma 1949 óta körülbelül 13 000 -rel csökkent, de számuk így is eléri a 155 000-et.

a foglalkoztatottság növekedésével az emberek egyre jobb helyzetbe kerülnek, a családok több, mint 68 százaléknak ellátásáról két, vagy ennél több kereső gondoskodik. a száz keresőre jutó eltartott családtagok átlagos száma 1949 óta 104-ről 63-ra csökkent, ami a keresők terheinek igen lényeges enyhülését jelenti. az életszínvonal emelkedésében a legfontosabb, hogy a munkások és alkalmazottak reálbére jelenleg több, mint 55 százalékkal magasabb, mint 1949-ben volt. anyagilag a két tagú családok vannak a legjobb helyzetben, ezeknek többségében ugyanis mindketten dolgoznak és senkinek az eltartásáról nem kell gondoskodniok. ezzel szemben a nagyobb létszámú családok kedvezőtlenebb adottságok között élnek.

érdekesek a statisztikai jelentés azon adatai is, amelyek kimutatják, hogy a fizikai dolgozók családja kisebb és több keresővel rendelkezik, mint a szellemi dolgozóké. a fizikai foglalkozásuaknál a gyermekek száma is alacsonyabb valamivel, mégis az ő soraikban van a legtöbb sokgyerekes szülő, a családok jelentékeny része viszont gyermektelen./mti/

--

bb 13. negyvenmillió forint a pécsi öreg házak „kozmetikájára”,

vid te-lm ki

1963. február 15.

pécsett az 1961 óta elvégzett épületfelújítási, karbantartási munkák értéke meghaladja a 60 millió forintot, s összesen száz épületet fiatalítottak meg. ebben az évben 41 millió forintot fordít a tanács hasonló célra. hetvenöt ház „kozmetikai”, kezelése az idén elkészül. többek között megszépül a város egyik leggazdagabb műemléki „rezervátuma”, a világhírű székesegyház előtti sétány környéke is. a felújítások során pécs központjában megkezdik az árkádosítást is./mti/

--

8.39/n

-7-

me

bb 9. egyre népszerűbbek a kerületi nőtanácsok rendezvényei - folytatják a szülők akadémiaja és a nők akadémiaja című előadássorozatot - közös színház- és muzeumlátogatásokat szerveznek

i s/tm szb'sr

1963. február 15.

Budapest asszonyainak és lányainak többsége gyakran igényel és kap támogatást a nőmozgalom aktivistáitól a gyermeknevelési, háztartási, egészségügyi és egyéb kérdésekben. A kerületi nőtanácsok rendezvényei és tanfolyamai egyre népszerűbbek lesznek, és mind több háziasszony keresi fel problémáival a kerületi szervezeteket.

A kerületi nőtanácsok többsége az idén folytatja az asszonyi tudnivalók szinte mindegyikét felölelő szülők akadémiaja és a nők akadémiaja című tanfolyamokat. Különösen népszerűek a nők akadémiajának tavaly indult és a család, az otthon, a társadalom kérdéseit vizsgáló előadássorozatai. A kerületi rendezvények legfontosabb témaköre a gyermeknevelés. Február végén a 6. kerületi nőszervezet rendez előadást az ifjúsági szervezetek a gyermek életében címmel, az általános iskolai gyermekek neveléséről pedig a 19. kerületi szülők rendeznek a hónap végén ankétot. Sokszáz asszony vesz részt a kerületi szabás-varrás órákon is.

Kulturális vonatkozásban is fontos a nőtanács munkája. Az asszonyok művelődését és kölcsönös ismerkedését egyaránt jól szolgálják a rendszeresen megtartott klubestek. E hónapban a 6., 7., 10., 11. és 13. kerületben rendeznek klubestet. Ezek keretében az asszonyok irodalmi, képzőművészeti, zenei és politikai előadásokat is hallhatnak. A háziasszonyok gyakran vesznek részt csoportos színházlátogatásokon, a színházi élményekről azután ankétot rendeznek, ahová meghívják a rendezőket és a színészeket is. Egyre több kerületben szerveznek kollektív muzeum- és képtár-látogatásokat. Február utolsó napjaiban például az 1. kerületi asszonyok látogatják meg együttesen a színháztörténeti muzeum tárlatát. Ezen kívül több alkalommal rendeznek a kerületek műsoros esteket is. A 7. kerület asszonyai farsangi estre gyűlnek majd egybe. /mti/

--

8.42/n

-8-

MO

bb 10. százötvenezer forint jutalom a baleset-megelőzésben legeredményesebb bányászfiataloknak - a Kisz és a Nehézipari Minisztérium felhívása

i szf-gk-lm vg

1963. február 15.

A magyar kommunista ifjúsági szövetség és a Nehézipari Minisztérium közös felhívást intézett a szén-, az érc-, az ásvány- és a bauxitbányászatban dolgozó fiatalokhoz, hogy 1963-ban fokozzák munkaterületükön a balesetmegelőzést.

A felhívás, amelyet Pataki László, a Kisz központi bizottságának titkára és Czotner Sándor nehézipari miniszter írt alá, rámutat, hogy az elmúlt években a műszaki fejlesztés könnyebbé, biztonságosabbá tette a munkát a bányákban, a balesetek száma mégsem csökkent. Mivel a bányászatban ma már mind több, szakmailag jól képzett, éretten gondolkozó, komoly fiatal dolgozik nemcsak fizikai munkásként, hanem műszaki vezető beosztásban is, a Kisz és a Nehézipari Minisztérium az ő segítségüket kéri a fokozott lelkiismeretességet, nagy körültekintést kívánó baleset-elhárítási munkához. Legfőbb céljuk az legyen, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a halálos balesetek számát. A Kisz-bizottságok, alapszervezetek szorgalmazzák a balesetelhárítási oktatást, szigorúan ügyeljenek a technológiai fegyelem megtartására és megtartatására, ellenőrizték a biztonsági és egészségvédelmi berendezések használatát.

Különösen az omlási és a szállítási balesetek száma növekedett.

A Kisz központi bizottsága és a Nehézipari Minisztérium az 1963. év befejeztével értékeli a balesetelhárítási versenyt és jutalmazza azokat a Kisz-bizottságokat, amelyeknek tagsága a legtöbbet tette munkahelyén a halálos balesetek számának csökkentéséért, a baleseti gyakorisági és súlyossági mutató javításáért. A verseny legjobbainak jutalmazására a Nehézipari Minisztérium 150 ezer forintot tűzött ki. A legjobb balesetelhárítási munkát végző Kisz-bizottság 70 ezer, a második 50 ezer, a harmadik 30 ezer forintot kap. A Kisz-bizottságok a gazdasági vezetőkkel és a szak szervezeti bizottságokkal egyetértésben a versenyfeltételeknek legjobban megfelelő üzemi brigádok és egyéni versenyzők között osztják fel a jutalmat. /mti/

--

8.56/-n

-9-

MO

bb 9. egyre népszerűbbek a kerületi nőtanácsok rendezvényei - folytatják a szülők akadémiaja és a nők akadémiaja című előadássorozatot - közös színház- és muzeumlátogatásokat szerveznek

i s/tm szb'sr

1963. február 15.

Budapest asszonyainak és lányainak többsége gyakran igényel és kap támogatást a nőmozgalom aktivistáitól a gyermeknevelési, háztartási, egészségügyi és egyéb kérdésekben. A kerületi nőtanácsok rendezvényei és tanfolyamai egyre népszerűbbek lesznek, és mind több háziasszony keresi fel problémáival a kerületi szervezeteket.

A kerületi nőtanácsok többsége az idén folytatja az asszonyi tudnivalók szinte mindegyikét felölelő szülők akadémiaja és a nők akadémiaja című tanfolyamokat. Különösen népszerűek a nők akadémiajának tavaly indult és a család, az otthon, a társadalom kérdéseit vizsgáló előadássorozatai. A kerületi rendezvények legfontosabb témaköre a gyermeknevelés. Február végén a 6. kerületi nőszervezet rendez előadást az ifjúsági szervezetek a gyermek életében címmel, az általános iskolai gyermekek neveléséről pedig a 19. kerületi szülők rendeznek a hónap végén ankétot. Sokszáz asszony vesz részt a kerületi szabás-varrás órákon is.

Kulturális vonatkozásban is fontos a nőtanács munkája. Az asszonyok művelődését és kölcsönös ismerkedését egyaránt jól szolgálják a rendszeresen megtartott klubestek. E hónapban a 6., 7., 10., 11. és 13. kerületben rendeznek klubestet. Ezek keretében az asszonyok irodalmi, képzőművészeti, zenei és politikai előadásokat is hallhatnak. A háziasszonyok gyakran vesznek részt csoportos színházlátogatásokon, a színházi élményekről azután ankétot rendeznek, ahová meghívják a rendezőket és a színészeket is. Egyre több kerületben szerveznek kollektív muzeum- és képtár-látogatásokat. Február utolsó napjaiban például az 1. kerületi asszonyok látogatják meg együttesen a színháztörténeti muzeum tárlatát. Ezen kívül több alkalommal rendeznek a kerületek műsoros esteket is. A 7. kerület asszonyai farsangi estre gyűlnek majd egybe. /mti/

--

8.42/n

-8-

MO

bb 10. százötvenezer forint jutalom a baleset-megelőzésben legeredményesebb bányászfiataloknak - a kisz és a nehézipari minisztérium felhívása

i szf-gk-lm vg

1963. február 15.

A magyar kommunista ifjúsági szövetség és a nehézipari minisztérium közös felhívást intézett a szén-, az érc-, az ásvány- és a bauxitbányászatban dolgozó fiatalokhoz, hogy 1963-ban fokozzák munkaterületükön a balesetmegelőzést.

A felhívás, amelyet Pataki László, a kisz központi bizottságának titkára és Czottner Sándor nehézipari miniszter írt alá, rámutat, hogy az elmúlt években a műszaki fejlesztés könnyebbé, biztonságosabbá tette a munkát a bányákban, a balesetek száma mégsem csökkent. Mivel a bányászatban ma már mind több, szakmailag jól képzett, éretten gondolkozó, komoly fiatal dolgozik nemcsak fizikai munkásként, hanem műszaki vezető beosztásban is, a kisz és a nehézipari minisztérium az ő segítségüket kéri a fokozott lelkiismeretességet, nagy körültekintést kívánó baleset-elhárítási munkához. Legfőbb céljuk az legyen, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a halálos balesetek számát. A kisz-bizottságok, alapszervezetek szorgalmazzák a balesetelhárítási oktatást, szigorúan ügyeljenek a technológiai fegyelem megtartására és megtartatására, ellenőrizték a biztonsági és egészségvédelmi berendezések használatát.

Különösen az omlási és a szállítási balesetek száma növekedett.

A kisz központi bizottsága és a nehézipari minisztérium az 1963. év befejeztével értékeli a balesetelhárítási versenyt és jutalmazza azokat a kisz-bizottságokat, amelyeknek tagsága a legtöbbet tette munkahelyén a halálos balesetek számának csökkentéséért, a baleseti gyakorisági és súlyossági mutató javításáért. A verseny legjobbjainak jutalmazására a nehézipari minisztérium 150 ezer forintot tűzött ki. A legjobb balesetelhárítási munkát végző kisz-bizottság 70 ezer, a második 50 ezer, a harmadik 30 ezer forintot kap. A kisz-bizottságok a gazdasági vezetőkkel és a szak szervezeti bizottságokkal egyetértésben a versenyfeltételeknek legjobban megfelelő üzemi brigádok és egyéni versenyzők között osztják fel a jutalmat. /mti/

--

8.56/-n

-9-

MO

bb 11. hol tart textiliparunk a szintétikus szál felhasználásában - egy év alatt több mint a háromszorosára emelkedik a danulon gyártás - pamut-szövetek erősítésével is kísérleteznek

1 sz/tr szb vg

1963. február 15.

a magyar textilipar alig egy évtizeddel ezelőtt kezdte meg a szintétikus szálak feldolgozását, s a felhasznált mennyiség azóta évről évre szinte megsokszorozódik. hol tartunk most alkalmazásában? - erre a kérdésre a könnyüipari minisztériumban a következő választ kapta az mti munkatársa:

- üzleteinkben évről-évre mind több olyan textil kerül forgalomba, amely részben, vagy teljes egészében szintétikus szálakat tartalmaz. találkozunk vele fehérnemű, kötöttolmi, méteráru formájában. a felhasznált összes textilanyaghoz mérten a szintétikus szál aránya hazánkban még viszonylag alacsony. ez az arány 1970-re éri el az európai fejlett tőkés országokét, köztük ausztriát, olaszországot, ahol most 7 százalék a szintétikus szálak felhasználásának aránya. a magyar ipart ebben a vonatkozásban az ndk és lengyelország is megelőzi. az egyesült államok most 13 százaléknál tart.

az új alapanyagok elterjedését a hazai ipar is segíti. a magyar viscosagyár a tavalyi 400 tonna helyett az idén már 1 500 tonna danulon szálakat készít, 1965-re pedig termelése eléri az évi 2 800 - 3 000 tonnát.

a textilipar ágazatai közül eddig a gyapjuipar kérte a legtöbb danulont. sokmillió méter gyapjuszövet tartósságát, kopásállóságát növelik azzal, hogy szintétikus szálakat kevernek a gyapjuhoz. készül a danulomból paplan, hálósák, meleg munkaruha, szőnyeg és sok egyéb textil. az idén már nagyobb mennyiség jut belőle a pamutiparnak is. több kijelölt gyár kísérletezik felhasználásával; sajnos, az üzemi próbák elég sokáig tartanak. olyan textilféleségeknél akarják a gyapothoz keverni, amelyek a divat változásainak nincsenek kitéve és tartósak.

a danulon-szál pamutipari felhasználása sok műszaki kérdést és árproblémát vet fel. a technológia kialakításán kívül új gépi berendezések beszerzése is szükséges. a kőbányai textilművek például csak korlátozott mennyiségben gyárthatja a már jól bevált éva ripszet, mert kikészítéséhez nincs megfelelő berendezése. a puflinhoz hasonló, de vasalást egyáltalán nem igénylő pamutszerű poliamidból kötött ing gyártásához is különleges kötszövőgépet kell üzembehelyezni. /mti/

--

8.58/n

-10-

MO

bb 12. mezőgazdasági szakközépiskolákat létesítenek falun

1 vt/gk szb sr

1963. február 15.

az oktatási reform céljainak megfelelően a következő években gyorsabb ütemben fejlesztik a szakközépiskolákat. szó van arról is, hogy az általános iskolákkal közös igazgatás alatt működő, mezőgazdasági jellegű szakközépiskolákat létesítenek falun. az ezzel kapcsolatos tervekről tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztérium szakoktatási főosztályán.

elmondották: a mezőgazdasági szakközépiskolák kialakítása egyik legcélravezetőbb útjának azt tartják, hogy a nagyobb községekben, a fejlődő településeken 12 évfolyamos iskolákat létesítsenek. ezek utolsó négy évfolyamában szervezik meg a szakközépiskolai osztályokat. az ilyen jellegű oktatási intézmények életre hívását az indokolja, hogy a mezőgazdaságban egyre több jólképzett szakemberre van szükség.

az ország 6 220 általános iskolájának mintegy másfélmillió tanulója közül csaknem egymillió jár falusi általános iskolába. a helyi mezőgazdasági üzemekben dolgoznak olyan szakemberek, akik alkalmasak arra, hogy ellássák a tanulók szakmai oktatását. a gyakorlati képzés alapjául szolgáló mezőgazdasági üzemek általában a nagyobb községek közvetlen közelében vannak. a falusi mezőgazdasági szakközépiskolák szervezéséhez csak ott kezdenek hozzá, ahol nem okoz nehézséget sem a tárgyi, sem a személyi feltételek biztosítása. tanulmányaik befejezésével érettségi bizonyítványhoz és valamilyen mezőgazdasági szakmunkásképzéshez jutnak a fiatalok. például öntözéses növénytermesztő gépész, mezőgazdasági gépszerelő, mezőgazdasági elektromos berendezés-szerelő, növényvédő gépész és egyéb, a szakmunkásképzési jegyzékben szereplő mezőgazdasági szakmákat sajátíthatnak el.

előreláthatólag már az 1963-64-es tanévben több helyen megkezdik működésüket a 12 évfolyamos falusi mezőgazdasági szakközépiskolák. az új típusú oktatási intézmények létrehozásával jelentősen bővül a falusi ifjúság középiskolai tanulásának lehetősége, s egyben szélesedik a felnőttek iskolai és iskolán kívüli képzésének bázisa is. a 12 évfolyamos falusi iskolák ugyanakkor elősegítik, hogy mind több fiatal maradjon a mezőgazdaságban. /mti/

9.22/n
10-50

--

MO

-11-

bb 14. a műszaki fejlesztéssel az idén csaknem kétmillió forint megtakarításra számítanak a komáromi lenfonóban

vid te-lm ki

1963. február 15.

a komáromi lenfonógyár idei műszaki fejlesztési tervének szinte minden pontja kettős célt szolgál: könnyít a dolgozók munkáján és jelentős hasznot jelent a népgazdaságnak. így például a tavaly néhány gépnél már sikerrel alkalmazott hidegvízés fonást az idén nyolc gyűrűsfonónál vezetik be, a többévtizedes technológiát megváltoztatva, mindössze 35-40 fokos vizet használnak. a forró víz pektinbontó hatását sulfaril vegyszerrel pótolják. az új módszernél nem kell a fonónőknek egészségtelen, gőzös helyiségben dolgozniuk és csaknem százezer forint értékű gőzt takarítanak meg. az idén helyezik üzembe az első szovjet előfonó berendezéseket, amelyek a fonási veszteséget egyharmadával csökkentik. ezekkel a berendezésekkel jelentősen növelik a termelékenységet is, mert lehetővé válik a korábban kapott szovjet gyűrűsfonógépek teljesítőképességének teljes kihasználása. új cséveszártóval 500 tonna fonalnál takarítanak meg egy műveletet. ugyancsak a termelékenységet növelik azzal, hogy több régitípusú szárnyasfonógépet korszerűsítenek.

a 15 pontból álló műszaki fejlesztési terv megvalósítása várhatóan csaknem kétmillió forint megtakarítást eredményez. /mti/

--

bb 15. több mint ötszáz szövetkezeti lakás épül az ipari dolgozóknak a borsodi ipartelepeken

vid te-lm ki

1963. február 15.

borsod megyében évről-évre növekszik a lakosság érdeklődése a szövetkezeti lakások iránt. miskolcon már öt lakásszövetkezet alakult több mint 1 200 taggal. az egyik új városrész, a kilián-lakótelep egy része teljes egészében szövetkezeti lakásokból épül fel. ózdon eddig négy lakásszövetkezet alakult, s 336 család lakik már kedvezményesen vásárolt saját lakásában.

a nagy érdeklődésre való tekintettel az otp borsod megyei fiókja az idén több jelentős ipartelepre is kiterjeszti a szövetkezeti lakások építését. kazincbarcikán, a nagy vegyipari központban 224, a gyors ütemben épülő tiszapalkonyán 48, a rudabányai vasércbányászok részére pedig 24 szövetkezeti lakást építenek. az építkezést valamennyi helyen megkezdték és a tervek szerint az ősszel átadják a lakásokat.

az idén a megyében összesen több mint ötszáz szövetkezeti lakás épül. /mti/

--

9.30 rj
10¹⁰

- 12 -

mo

bb 16. huszezer ifju választó kap emléklapot csongrád megyében

i vid fm/ szb fm

1963. február 15.

csongrád megyében is megkezdték az emléklapok kiosztását azoknak a fiataloknak, akik február 24-én járulnak először a szavazó urnák elé. a mintegy 20 000 ifju választó közül négyezren az ifju választók gyűlésein vették át a kedves emléket. sokan az ünnepi község-taggyűléseken kapják meg a lapokat. ezekre a taggyűlésekre meghívják idős munkásokat is, akik a régi választásokról, saját ifjuságukról beszélnek a fiataloknak. /mti/

--

bb 17. csaknem 30 millió forint értékű községfejlesztési munka, három- és félmillió forint értékű társadalmi segítség komárom megyében

i vid fm szb fm

1963. február 15.

komárom megyében az idén mintegy 30 millió forintot költenek községfejlesztésre. ennek csaknem negyedrészből 61 községben készítenek utakat, járdákat. a községfejlesztésre szánt összeg legnagyobb részét oktatási, egészségügyi és kulturális célokra fordítják. a megyében 14 tanterem és 3 pedagóguslakás épül. szak község új orvosi rendelőt kap, bakonysárákányon és mocsán pedig felújítják a régit. két községben befejezik, másik kettőben pedig megkezdik a művelődési ház építését. több faluban klubokkal bővítik a művelődési otthont. a termelőszövetkezetekben dolgozó asszonyok helyzetét idénynapközök felállításával is könnyítik. a falusi lakosság az idén három- és félmillió forint értékű társadalmi munkával segíti a községfejlesztési tervek végrehajtását. /mti/

--

bb 18. a szolnok megyei tanyavilág lakói is tájékozódhatnak a ,,nagyvilág,, eseményeiről

i vid/fm szb fm

1963. február 15.

a termelőszövetkezeti mozgalom megszilárdulása eredményeként szolnok megyében is mindinkább szűkül a tanyavilág, de még most is több, mint tízezer parasztcsalád lakik a városoktól és a községektől távol eső tanyákon. az egykor ,,istenhátamögötti,, -nek nevezett települések lakói ma már rendszeresen tájékozódhatnak a ,,nagyvilág,, eseményeiről, olvasnak, művelődnek. a megyei könyvtár művelődési autója harminc tanyai településre viszi el a legújabb filmeket és könyveket. ahol nincs villany, telepes- és táskarádió nyújt szórakozást. a jászszentandrásához tartozó külteleki iskolában agregátor működteti a nagyképernyős televíziót. amikor az időjárás megakadályozza a gépjárművek közlekedését, lovaspostások kézbesítik a leveleket, napilapokat, különféle küldeményeket. a jászszági tanyákon rendszeresen tartanak moziládaadásokat, irodalmi esteket, s a szövetkezeti gazdák sok helyen közösen szórakoznak a rádió vagy a televízió mellett. /mti/

--

9.35/n
10⁵⁰

-13-

bb 19. ötezer nyugdíjas félmillió munkaegysége

vid j-lm ká

1963. február 15.

az elmúlt évi rendkívül aszályos időjárás a szokottnál több munkáskezet követelt szólnok megye termelőszövetkezeteiben. a családtagok, asszonyok, fiatalok mellett mintegy 5 000 nyugdíjas is végzett rendszeres munkát a kertészetekben, a növényápolásnál és az állattenyésztő telepeken. a termelőszövetkezetek a teljes munkabírásu tagokkal azonos összegű javadalmazást számoltak el az időseknek: az évvégi zárszámadáskor félmillió munkaegységre kaptak részesedést. a 2 300 holdas tiszainokai szabadság termelőszövetkezetben 26 nyugdíjas segítette az időszerű tennivalókat. v. tóth Mihály, aki a község egyik legjobb jószággondozójának a hírében áll, egész évi szorgalmas munkával 1 100 munkaegységet gyűjtött össze, s annak ellenére, hogy a szövetkezet csak közepes eredménnyel zárt, többek között 27 mázsa buzát, 11 mázsa árpát, továbbá cukrot és 6 000 forint készpénzt kapott. háromszáznál több munkaegységre fizették ki az évi járandóságot győri Istvánnak és nagy Lászlónak, a tsz másik két nyugdíjasának is. /mti/

--

bb 21. 140 000 forint értékű mezőgazdasági szakkönyvet adományoz a tit az általa patronált termelőszövetkezeteknek

i tf-lm ká

1963. február 15.

tavaly ősszel a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei agrártudományi szakosztályainak egy-egy tagja a megyék gyenge termelőszövetkezeteinek támogatására patronáló brigádokat szervezett. mintegy 240 taggal 40 brigád alakult, amelyekben agrármérnökök, közgazdászok, építészmérnökök, állatorvosok tevékenykednek. a tapasztalt szakemberek társadalmi munkában tanácsadó tevékenységükkel segítik a termelőszövetkezeteket a tervezésben, a vezetésben, a zárszámadások előkészítésében, a földmérésekben és egyéb munkákban. a tudományos ismeretterjesztő társulat most, a mezőgazdasági könyvhónap alkalmából újabb támogatást nyújt a közös gazdaságoknak: összesen 140 000 forint értékű mezőgazdasági szakkönyvet adományoz az általa patronált termelőszövetkezeteknek. /mti/

--

b b 23. francia professzor magyar nyelvészeti munkája

i vid/fm-lm fm

1963. február 15.

Jean Perrot professzor, a párizsi Sorbonne egyetem nyelvészeti intézetének tanára - aki jól beszél magyarul - tanulmányt írt a magyar nyelvészet egyik területéről. műve a közeljövőben jelenik meg hazánkban. /mti/

--

9.40/n
1050

-14-

bb 20. élővad-befogási rekord - az őszi és téli vadászati idény mérlege - ,,vadszámlálás,,-t szerveznek tavasszal

i cs/sze szb ká

1963. február 15.

Gábor Józsefnek, a magyar vadkereskedelmi vállalat igazgatójának tájékoztatója szerint az elmúlt év kedvezőtlen télvégi és koratavaszi időjárása ellenére jó volt a ,,vad-termés,,. igaz ugyan, hogy lőtt nyulból, fácánból és fogolyból sokkal kevesebbet adtak el a vadásztársaságok, az élve befogott apróvad mennyisége azonban a legutóbbi ,,rekorder év,, /1959/ eredményeit háromszorosan szárnyalta túl.

az elmúlt évadban kerekén 1 400 külföldi vendégvadász járt hazánkban, negyven százalékkal több, mint az előző évben. nemcsak a híres szarvasbőgés csalogatta a vendégvadászokat, igen sokan jöttek azért, hogy résztvegyenek az őszi és a télvégi sejtető szarvasvadászatokon, a vaddisznó-hajtásokon, a muflon- és az őz vadászatokon. a mezei apróvad, a víziszárnyasfélék és a tuzok ugyancsak számos vadászvendéget hozott a magyar tájakra.

a feladat most, hogy a tél hátralevő hetelében, s a tavaszi átmenet idején mindenütt megfelelő védelemben részesítsék a legyöngült állományt, s ahol szükséges, a kizöldülésig folytassák az etetést. különös gondot kell fordítani az idén a fogoly megóvására. a tervek szerint még ebben az évben egy nagy és számos kisebb speciális fogoly- és fácskeltető gépet hoznak be Franciaországból, Olaszországból pedig komplett fogolynevelő telepeket importálnak, hogy a ,,kikaszált,, fogoly- és fácskeltetőket minél nagyobb számban kikeltessék, s a felnevelt vadcsibékkel pótolják a kemény tél okozta veszteségeket.

a tavaszi hónapokban országsszerte ,,vadszámlálást,, szerveznek; megállapítják az áttelelt állomány létszámát vadfajonként, s az adatok alapján készítik el az új évad kilövési, illetve befogási terveit. a minőségi javítás érdekében nagyarányú vérfrissítési akciót szerveznek. az új idény az április végi őz- és tuzokkakas-vadászatokkal indul majd, amelyekre máris kétszerannyi külföldi vadászvendég jelentkezett, mint amennyit a vadásztársaságok, rezervátumok fogadni tudnak. /mti/

--

bb 22. márciusban állnak munkába a székesfehérvári felsőfoku mezőgazdasági technikum első végzett hallgatói

i vid fm szb fm

1963. február 15.

a székesfehérvári felsőfoku mezőgazdasági technikumban 38 hallgató készül az első államvizsgára, amelyre február második felében kerül sor. a hallgatók a két éves iskola befejezése után, márciusban állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben kezdik meg munkájukat. /mti/

--

9.45/n
1070

-15-

bb 24. szobrot állítanak debrecenben horváth árpád szinigazgatónak

i vid fm/lm fm

1963. február 15.

a debreceni városi tanács emléket állít a faszizmus áldozataként mártírhalált halt horváth árpád szinigazgatónak. horváth árpád mellszobrát - berký nándor debreceni szobrászművész alkotását - még az idén felavatják a csokonai színház előtti kertben./mti/

--

bb 25. háromszázhuszmillió forint építkezésekre szolnok megyében

vid te-lm ki

1963. február 15.

a szolnok megyei állami építőipari vállalat az idén 320 millió forint értékű beruházást valósít meg. az építőmunkások többek között 784 lakást építenek. ezek nagy része - 577 - szolnokon készül. nyolcmillió forintos beruházással elkészül a közegészségügyi és járványügyi állomás székháza, befejezik a szigligeti színház átépítésének első szakaszát és megépítik tiszaliget 10 000 személyt befogadó strandfürdőjének két medencéjét. jászberényben átadják a 12 tantermes új gimnázium épületét, kunhegyesen művelődési házat, turkevény szélesvásznú mozit, tiszafüreden korszerű strandfürdőt avatnak. szolnokon megkezdik a máv-kórház építését, karcagon pedig a nagykunság legnagyobb, négyszáz személyt befogadó kórházának és rendelőintézetének alapozásához látnak hozzá. új beruházásokkal gazdagítják a termelőszövetkezeteket, állami gazdaságokat is. karcagon csibenevelőt, ecsegfalván új baromfitelepet létesítenek, gazdasági épületeket emelnek a középtiszai és a héki állami gazdaságban. megkezdik a szolnoki tiszai butorgyár rekonstrukcióját, folytatják a tiszamenti vegyiművek építését.

amint az időjárás lehetővé teszi, két-három műszakban kezdik meg a munkát./mti/

--

bb 28. találkozóra készülnek a baranya megyei fuvós-zenekarok

i vid/fm-lm fm

1963. február 15.

baranya megyében nagyszabású találkozóra készülnek a felnőttek és a diákok fuvós-zenekarai. a találkozó hangversenyeit a nyár elején rendezik meg. eddig 12 együttes jelentette be részvételét./mti/

--

9.50/n

-16-

mti

bb 26. csongrád megyei ipari termékek kubának

vid te szb ki

1963. február 15.

csongrád megye számos ipari üzeme szállít termékeket a kubai köztársaságnak.

az ujszegedi kender-lenszövő vállalat kitűnő cukorgyári szűrőszöveteket küld a kubai cukorgyáraknak. ezeknek a szöveteknek a tartóssága kétszeresen meghaladja az eddig szegeden készült hagyományos szűrőszövetekét. a nemrég szállított első tétellel elégedettek a megrendelők, mert az anyagok jobbak, mint amilyent korábban az egyesült államokból kaptak. rövidesen mintegy tízezer négyzetméter ilyen szövetet gyártanak az ujszegedi üzemben kubának.

a hőmezővásárhelyi divatkötöttárugyár a főmérnökét, bártfai győzöt küldte ki kubába. a kiváló szakember nagy segítséget nyújt a kubai köt-szövőipar átszervezésében, kisebb üzemek összevonásában, a megfelelő profilok kialakításában.

a hőmezővásárhelyi mérleggyárban az idén többféle mérőeszközt, a többi között ugynevezett körszámlapos tartálmérleget gyártanak kubai megrendelésre. ezeknél különleges, ugynevezett beégetéses festési módszert alkalmaznak, hogy a tengeri szállítás viszonyainak, s az ottani éghajlatnak is jól ellenálljanak.

a kubai dolgozóknak az asztalára is jutott nemrégiben csongrád megyei termék, mégpedig ötezer kiló szegedi rózsapaprika, amely ugyancsak különleges csomagolásban hajózott át az óceánon./mti/

--

bb 27. gyöngyház-falmozaik - pécsi festőművész érdekes ujitása

i vid fm szb fm

1963. február 15.

remecz béla pécsi festőművész újfajta falmozaik készítésével foglalkozik. a falmozaikot balatoni kagylók összetört, színezett darabjaiból állítja össze. gyöngyházból készült első alkotása fiatal anyát ábrázol. remecz béla pécsenti kiállítást rendez majd műveiből./mti/

--

9.55/n

-17-

mti

bb 29. megszűntek a „fehér foltok”, a vas megyei ismeretterjesztő munkában

i vid fm szb fm

1963. február 15.

a tit vas megyei szervezete tavaly 2 500 előadást tartott több mint 135 000 hallgató előtt. a megyei tanács művelődésügyi osztályának segítségével megszűntek a „fehér foltok”, az ismeretterjesztő munkában. ma már a legkisebb falvakban, a majorokban és a tanyákon is rendszeresek az előadások és a filmvetítések. kiemelkedő munkát végeznek ezen a téren a művelődési autók. a központi előadókon kívül mind nagyobb mértékben kapcsolódnak be az ismeretterjesztő, felvilágosító tevékenységbe a helyi értelmiségiek - orvosok, állatorvosok, mezőgazdászok, pedagógusok - is. /mti/

--

bb 30. tatarozzák a gyulai román nemzetiségi diákotthon épületét

i vid fm szb fm

1963. február 15.

a gyulai ion c. frimu diákotthonban 220 békés, csongrád és hajdu-bihar megyei román nemzetiségű általános iskolás és gimnazista lakik. a régi épület belsejét tavaly kifestették, fürdőszobáit és cserépkályháit rendbehozták. az idén folytatják a belső helyreállítást és tatarozzák az épület külsejét is. /mti/

--

9.59/n

-18-

me

bb 31. a lotto nyerőszámai

te-lm bs

1963. február 15.

a sportfogadási és lottoigazgatóság tájékoztatása szerint a 7. játékhéten solton, a petőfi sándor művelődési otthonban megtartott lottosorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

32, 33, 68, 73, 84./mti/

--

bb 32. tavasz előtt - soronkívül javítják a baranyai gépállomások a termelőszövetkezetek erőgépeit - „bevetik”, a fogatokat békés megyében - megkezdődtek a rügyvizsgálatok az egri szőlővidéken

ö vid kz/hmé szb ká

1963. február 15.

a korán beköszöntött erős tél egy teljes hónapot „lecsipett”, az őszből. a november közepén leesett hó miatt szövetkezeti gazdaságainkban sokezer hold maradt vetetlen, s még ennél is nagyobb az a terület, amelyen nem sikerült befejezni az őszi mélyszántást. e két fontos munka befejezetlensége alapvetően meghatározza a szövetkezeti gazdák télvégi, tavaszeleji feladatait. a hosszantartó tél, mint baracs józsef, a baranya megyei tanács főmezőgazdája rámutatott, máris arra kényszeríti a termelőszövetkezeteket, hogy a tavaszi munkákra vonatkozó eredeti terveiket átdolgozzák, és gyorsabb ütemű „menetrendet” készítsenek. baranyában a korábbi elképzelés szerint a vetetlenül maradt mintegy 10 000 holdnyi területen tavaszi búzát szándékoztak termelni. a tapasztalatok szerint jó termést azonban csak a korán földbe került tavaszi buza ad. a baranyai határt jelenleg körülbelül kétszer annyi hó borítja, mint más évek hasonló időszakában. a vetés február végi vagy március eleji megkezdésére ilyen körülmények között tehát nincs kilátás, ezért tavaszi buza helyett más, fontos növényeket - napraforgót, sörárpát, zöldborsót - vetnek. ezek termése is beleszámit a szövetkezeti gazdaságok áruértékesítési tervének teljesítésébe. a várható nagytömegű hólé gyors elvezetésére már most, szerte a megyében megkezdtek az árkok tisztítását és az átterszek rendbehozását. a megye szövetkezeti gazdaságai egyébként is minden erőt a tavaszi munkák alapos előkészítésére fordítanak. különösen jó ütemben halad a vetőmagvak szétosztása. a termelőszövetkezetek 90 000 holdra elegendő nemesített vetőmagot kapnak az államtól. a száz vagon hibridkukorica fele, valamint az árpa és a zab jelentős része már a helyszínen van. a tavaszra szükséges összes vetőmag 70 százalékát tisztították ki eddig. a gépállomásokon, a rendkívüli helyzet miatt, úgy módosították a munkaszervezetet, hogy soronkívül - akár saját erőgépeiket is megelőzve - javítják ki a termelőszövetkezeti traktorokat. ezzel biztosítják, hogy amint megszikkad a föld és rá lehet menni géppel, a szövetkezeti traktorok nyomban hozzáfoghatnak az őszi megmunkálatlanul maradt földek szántásához. eddig a nagy hó akadályozta az istállótrágya kinördését és a műtrágya elszórását. ezen a héten azonban már a szánok százai szállítják a trágyát a határba és rövidesen megindul a vetések fejtrágyázása is.

/folyt. köv./

me

bb 32. /tavasz előtt -... 1. folyt./- szb

békés megye határában, mint a megye vezető szakemberei elmondták, már most valóságos tavaszi hangulat uralkodik. traktorvontatású gépek szórják az őszi kalászosokra a műtrágyát, vontatók és fogatok százai hordják az istállótrágyát. a hófúvások át-ereszket mindenütt kitisztították. a nagyobb vasutállomásokról gépjármű-és lovaskocsi-karavánok szállítják a termelészövetkezeti portákra a műtrágyát és az állami telepeken cserélt nemesített vetőmagot. a termelészövetkezetek és a gépállomások vezetői már az elmúlt hetekben kidolgozták a tavaszi munkák „haditervét”, pontos, részletes menetirány-tervekkel igyekeznek elejét venni a kapkodásnak. a feladatok indokolják is ezt az előrelátását. a megye közös gazdaságaiban 210 000 hold őszi kalászosot akarnak fejtrágyázni, s ez gyakorlatilag több mint 1300 vagonnyi műtrágya kiszórását jelenti. az elmaradt őszi mélyszántás pótlására a termelészövetkezetek és a gépállomások együttesen 1700 erőgépet „vetnek”, be. a gépek javítása jó ütemben halad, s amint az idő megengedi, fennakadás nélkül megkezdhetik a munkát. az őszi időszakhoz hasonlóan ismét széleskörben szándékoznak bevezetni a szántótraktorok kétműszakos üzemeltetését. a megyében elég sok a mélyfekvésű, szikes talaj. az ilyen területeken, mivel az átlagoshoz mérten később szikkadnak, s a gépi munkákat csak néhány hetes késéssel lehet megindítani, a lófogatokat mozgósítják a kora tavaszi munkákra.

megkezdődött az őszi vetések fejtrágyázása heves megye közös gazdaságaiban is. a jelentések szerint már eddig több mint 3 000 holdra szórták ki az értékes tápanyagot, s a következő napokban a munka ütemének erős gyorsulására lehet számítani. néhány hét alatt a tervek szerint együttesen 18 500 tonna vegyes műtrágya érkezik a megye közös gazdaságaiba. a szőlősvidekeken megkezdődött a rügyvizsgálat. e fontos munkánál, szerte a megyében, közreműködnek az egri szőlészeti kutatóintézet szakemberei. a gondos vizsgálat oka, hogy ezen a tavaszon mindenütt különösen ügyelni kell majd a metszésekre, mivel a kemény télben sok veszőn megfagytak a rügyek. /mti/

--

11.44/n

-20-

bb. 34. a szovjet nagykövet nyilatkozata a rádióban és a televízióban

n/sr

1963. február 15.

a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 15. évfordulója alkalmából g.a. gyenyiszovnak, a szovjetunió magyarországi nagykövetének nyilatkozatát a kossuth rádió szombaton 18.50-kor, a televízió pedig ezt követően 19.45-kor sugározza./mti/

--

pro domo: a lapok a szombat reggeli számban közölhetik. a bb. 34. sz. hirt a szovjet nagykövet nyilatkozata a rádióban és a televízióban című anyagot.

--

bb 33. új izotopos vizsgálati módszer az agyagásványok megkülönböztetésére - az új eljárás megoldja az „izotoptemetők”, problémáját is

i tz/tm szb vg

1963. február 15.

a radioaktív izotopok már az agyagásványok vizsgálatában is szerephez jutnak. ezt a módszert dr. sztrócai kálmán imre egyetemi tanár kezdeményezésére kiss jános docens dolgozta ki.

az agyagásvány-félék - mint a kaolin, az illit és a montmorillonit - egyre fontosabb helyet foglalnak el nyersanyagaink között. ma már nemcsak számos iparág ragaszkodik a neki legmegfelelőbb fajtahoz, hanem a talajjavító szakemberek is. az egyes anyagféleségek ugyanis különböző növényi tápanyagokat kötnek le, tehát mindig az illető növényi kultúra számára legkedvezőbb fajtát kell kiválasztani. természetes előfordulásukban azonban a különböző agyagásványok rendszerint keverten találhatók, ezért az első teendő a feltárt agyagközet összetételének pontos megállapítása.

/folyt.köv./

13.03/n 13 12

-21-

bb 33. /uj izotpos vizgalati... 1. folyt./- szb

éppen erre a célra való az eddigieknél jóval gyorsabb, egyszerűbb és ugyanakkor kisebb műszerezettséget igénylő új magyar módszer, amely tulajdonképpen két korszerű tudományos vizsgálat egyesítése. Lényege az, hogy az egyes agyagásványok más-más mértékben kötik meg a különböző radioaktív izotopokat, s ez a tulajdonságuk biztos alapot ad megkülönböztetésükhöz is. annak megállapítására pedig, hogy az agyagkőzet milyen izotopokat milyen mértékben köt meg - ami éppen az összetétel következménye -, az ugynevezett papirkromotográfiás eljárás módosított formáját dolgozták ki. az anyagról is elkészült „felvételtől”, a sugárzásmérő készülékkel percek alatt leolvasható a kőzet minőségi és mennyiségi összetétele.

az eredmény nemcsak mint új tudományos felismerés méltánylandó és nem is csupán napjaink gyakorlati élete számára nagy jelentőségű, hanem hozzásegít a jövő egyik nagy problémájának megoldásához is. a mind nagyobb számban épülő atomerőműveknél még ma is igen nagy gond az „izotop-temető”, vagyis a radioaktív hulladékok biztonságos elhelyezése. a magyar kutatók vizsgálatai utmutatást adnak ennek a feladatnak olyan aránylag olcsó, egyszerű megoldásához, amely a veszélyes sugárzó anyagot a neki megfelelő agyagféleségekkel nyeleti el. és ha az izotoppal átitatott agyagot kiégetik, az mint valami „izotop-koporsó”, zárja magába a sugárveszélyes hulladékot. ezt az „izotop-koporsót”, így már nyugodtan „eltemethetik”, a betonbunkerben: a sugárzás nem törhet át a falán, amíg csak az izotopok aktivitása meg nem szűnik. /mti/

bb 35. a szerkesztőségek figyelmébe!

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk nyers rezsőnek, az mszmp központi bizottsága titkárának beszédét, amely pénteken délután a kecskeméti választási gyűlésen hangzik el. keretet később adunk. /a beszéd csak jelzésre használható fel!/

nyers rezső beszéde a kecskeméti dolgozók választási gyűlésén

i sl/tr szb vg

1963. február 15.

- a kecskeméti választók álláspontját a szavazásnál első sorban az dönti el - mondotta nyers rezső -, hogy mi a véleményük a hazafias népfront politikai céljairól, s hogy személy szerint megfelelőknek ítélik-e a népfront jelöltjeit e feladatok megvalósítására.

/folyt.köv./

13.15/n 13.23

-22-

bb 35. /nyers rezső beszéde.... 1. folyt./- szb

mindkét szempontból bizalommal tekinthetünk a választások elé. céljaink nem pillanatszülte próbálkozások, hanem tudatos, jövőbenező politikánk kifejezői. a hazafias népfront listájára szavazók olyan külpolitika mellett tesznek hitet, amely a szocialista országokkal való szoros együttműködésen, a békén, a békés egymás mellett élés eszméjén alapszik, s olyan gazdaságpolitika mellett szavaznak, amelynek középpontjában a műszaki-technikai színvonal emelése, a gazdaságosság fokozása, a népjólét szolgálata áll.

- népgazdaságunk ütemes fejlődése - mondotta - a jövőben is folytatódik. gazdasági lehetőségeink kedvezőek, a haladás fő feltételei rendelkezésünkre állnak. persze a gazdasági sikerek még szocialista termelési viszonyaink között sem bontakoznak ki önmaguktól, üzemi és napgazdasági szinten egyaránt csak a különféle akadályok leküzdésével juthatunk előre. népgazdaságunk fejlesztése szempontjából a következő években két külső gazdasági tényezőt is figyelembe kell vennünk. az egyik, amely számunkra rendkívül előnyös, a kgt gyorsabbütemű fejlődése. a másik az európai közös piac, amely viszont a kívülállóknak számára alkalmazott diszkriminatív kereskedelempolitikájával nehezíti helyzetünket. ésszerű gazdasági vonalvezetéssel azonban lényegesen több előnyt szerezhetünk a szocialista országok együttműködésének bővítésével, mint amekkora hátrányt a közös piac jelent számunkra.

- mostanában gyakran kerül szóba - folytatta -, hogy ipari fejlődésünk döntő láncszeme a műszaki-technikai fejlődés. ez annál is inkább érthető, mert a magasabb műszaki színvonal teszi lehetővé az önköltség csökkentését, a nemzeti jövedelem javítását, s ez egyet jelent az életszínvonal emelésével. iparunk számos terméke az elmúlt években már elérte a világszínvonalat, más gyártmányaink pedig megőrizték a világpiacokon korábban megszerzett előkelő rangjukat. ezt a fejlődést eredményesen segíti az üzemekben a műszaki fejlesztési alap, amely évente most már mintegy kétmilliárd forintot tesz ki. mégis az eddiginél nagyobb eredményekre van szükség a gyártmányok, a gyártási eljárások fejlesztésében, az ésszerű üzemszervezés kialakításában. az iparvállalatok egy részének összevonása, nagyobb vállalatok és trösztök létesítése most kedvezőbb feltételeket teremt a szakosításra, a tömegtermelésre, az ipari kutatás és termelés kapcsolatainak elmélyítésére, az ipar és a kereskedelem jobb együttműködésére. a műszaki színvonal emelésének feladatát úgy is felfoghatjuk, mint választási programunk egyik legfontosabb pontját.

/folyt.köv/

13.25/n

-23-

bb 35. /nyers rezső... 2. folyt./- szb

nyers rezső ezután utalt arra, hogy iparunk évről-évre nagyobb mértékben járul hozzá a nemzeti jövedelemhez. 1961-ben például a nemzeti jövedelemnek 70 százalékát termelte az ipar. ugyanakkor azonban a mezőgazdaság fejlesztésének is rendkívül nagy a jelentősége. bács-kiskun megye fontos helyet foglal el az ország mezőgazdaságában, mondhatnánk ez a megye az ország egyik legfontosabb éléskamrája. innen származik az országban felvásárolt összes baromfi 13-14 százaléka, a tojás 9-10 százaléka, a gyümölcs 14-15 százaléka, a zöldség 9-10 százaléka, nem is szólva a borról, amelynek 45-46 százalékát bács megye szállítja. azon kell tehát munkálkodni, hogy ebből az éléskamrából is több élelem jusson az ország asztalára, sőt a külföldi piacokra is. igen biztatóak a megye vezetőszerveinek az alföldi homok hasznosítására és az öntözés bővítésére irányuló erőfeszítései. képletesen kifejezve itt a homok is aranyat rejt magában. célszerű telepítésekkel, megfelelő növényfajtákkal és speciális agrotechnikával birtokába juthatunk ennek a kincsnek. az ehhez szükséges befektetéseket részben a szövetkezetek saját anyagi eszközeiből, másrészt állami támogatással és hitelekkel lehet megteremteni. a mostani ötéves tervben a megyében 45 000 katasztrális hold szőlőt és gyümölcsöt telepítenek, ennek munkálatai már folyamatban vannak. a mezőgazdaságban azonban nemcsak többet kell termelni, hanem a költségeket is csökkenteni kell. termelészövetkezeti parasztságunk ebben természetesen érdekelt, mert mezőgazdaságról ár- és adórendszerünk rögzített áron alapul, tehát a költségcsökkenés a szövetkezeti tagság jövedelmét növeli. szövetkezeteink tehát tovább gyarapodhatnak, mert mind a növénytermelésben, mind az állattenyésztésben még nagyon sok rejtett tartalék van az önköltség csökkentésére.

a várospolitikai kérdésekkel kapcsolatban nyers rezső utalt arra, hogy most az ötéves terv időszakában az ország más városaihoz hasonlóan kecskeméten is jelentős városfejlesztési programot hajtanak végre. az ötéves tervidőszakban 752 millió forintos beruházás segítségével kecskemét is fokozatosan kiemelkedik korábbi, meglehetősen elmaradott mezővárosi jellegéből és korszerűsödik. öt év alatt 2.400 új lakás épül, megkezdődött a vízellátás fejlesztése, a csatornahálózat bővítése, az utahálózat és a közvilágítás korszerűsítése.

/folyt.köv./

13.34/n 13.43

-24-

ny

bb 35. /nyers rezső... 3. folyt./- szb

iskolák, üzletek épülnek, kétszeresére bővül a parkok területe, s a város korszerű új szállodát kapott. a beruházási „étvágy”, persze itt is, másutt is nagyobb, mint amennyi jelenlegi nemzeti jövedelmünkből telik. szükséges, hogy mindenütt a valóban nélkülözhetetlen beruházásokat sorolják előbbre, s reális, szolid tervezéssel, gyors, jóminőségű és olcsó kivitelezéssel gazdaságosan oldják meg a fejlesztési feladatokat.

- politikánk, amely az mszmp 8. kongresszusának irányvonalát követi, a magyar társadalom valamennyi rétegének érdekeit fejezi ki, ezért méltán számíthatunk arra, hogy a hazafias népfront jelöltjei a mostani szavazáskor is elnyerik majd a választók bizalmát - mondotta befejezésül nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára. /mti/

--

bb 36. padlókárpit gyártó üzemrészt avattak a győri pamutszövő és műbörgyárban

vid te-lm ki

1963. február 15.

pénteken ünnepélyesen felavatták a győri pamutszövő és műbörgyár új üzemrészt, amelyben a hungária műanyag- és gumigyártól átvett műböröket és a padlókárpitot gyártják. textilalapú műböröket a jövőben kizárólag győri készítenek.

az új üzemegységben a berentei vegyiművekben készülő pvc port is feldolgozzák majd. az ehhez szükséges, négy egységből álló, gépsort a jászberényi aprítógépgyár szállította.

egyelőre a járműipar részére, vasuti kocsik, autóbuszok padlójának burkolására készítenek 3 milliméter vastagságú nehéz pvc padlókárpitot, többféle színben. ebben az évben 87 000 négyzetméterre szóló megrendelést teljesítenek, a következő években azonban az évi termelést 250 000-300 000 négyzetméterre növelik, úgyhogy a hazai járműipar import nélkül fedezheti szükségletét.

az új üzemrész avatási ünnepségén megjelentek a pamutipari igazgatóság és az országos tervhivatal képviselői is. /mti/

--

13.40/n 13.48

-25-

me

bb 37. időjárásjelentés

gk-lm

1963. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. február 15-én,
pénteken 13 órakor:

felhős, párás idő

a brit-szigetek és nyugat-európa egy része felett ma reggel is óceáni származású enyhe levegő volt és sok helyen esett az eső, európa többi részén tovább tart a vastag hótakaró által is elősegített hideg idő és nagy területeken havazik.

hazánkban tegnap erősen párás, reggel több helyen ködös volt az idő és a déli órákig néhány helyen gyengén havazott. a csapadék mennyisége jelentéktelen maradt. a keleti, délkeleti országhatár közelében és az északkeleti megyékben borult volt az ég, az ország többi részén azonban általában 2-6, gyöngyös és szolnokon 7, siófokon 8 órán át sütött a nap. a hőmérséklet a nap folyamán a tiszántúlon 0 - plusz 2, máshol plusz 1- plusz 4 fokig emelkedett, ma hajnalban az északi részeken mínusz 2- mínusz 7, az ország többi részén általában mínusz 5- mínusz 10, a dunántul északkeleti tájain mínusz 10- mínusz 15 fokig süllyedt. a hegyekről ma reggel a következő hórétegvastagságot jelentették: szabadsághegy: 61, dobogókő 70, galyatető 85, kékestető 105, mátraháza 60, Lillafüred 32, Bánkút 65, farkasgyepű 60, misina-tető 40 centiméter. ma délelőtti folytatódott a felhős, párás, sok helyen ködös idő.

hazánkban tegnap a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.4 fok volt, 0.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhős, párás idő. néhány helyen hószállingózás. az utakon síkosság, mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5 - mínusz 10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 - plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 228 centiméter./mti/

.-

13.42/n 13.53

-26-

bb 38. átadta megbízó levelét az indiai köztársaság új magyarországi nagykövete

t bc/gk szb sr

1963. február 15.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta shri shantilal vithalbhai patel rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az indiai köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízó levelét.

a megbízó levél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, minályfi ernő, az elnöki tanács tagja, péter jános külügyminiszter, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

shri shantilal vithalbhai patel nagykövet megbízó levele átadásakor beszédet mondott:

- excellenciás uram! nagy megtiszteltetésnek tartom, hogy india rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé neveztek ki a magyar népköztársaságba.

- magyarország és india azonos nézeteket vallanak a békés egymás mellett élésről és összefüzi őket a közös cél, a béke elősegítése a világon. a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok növekszenek és több magyar vállalat közreműködik india gazdaságának fejlesztésében, főleg a nehézipar terén. india és magyarország kulturális egyezményt írt alá, amely tovább erősíti majd a két ország közötti baráti kapcsolatokat. indiai aspiránsok felsőfokú tanulmányokat folytatnak magyar egyetemeken, az excellenciád kormánya által nyújtott ösztöndíjak alapján. magyar atléta-edzők és technikusok mentek indiába. excellenciás uram, országom reméli, hogy a jövőben mind több és több ilyen cserére kerül sor országaink kölcsönös érdekeinek megfelelően.

- magasrangú személyiségek látogattak magyarországról országomba, és jeles személyiségek látogattak indiából is magyarországra. ezek a látogatások erősítették, s a jövőben is tovább fogják erősíteni az országaink közötti baráti kapcsolatokat.

- állandóan arra fogok törekedni, hogy minden tőlem telhető megtegyek az országaink közötti barátság továbbfejlesztéséért. szeretném kérni az ön, valamint kormánya segítségét feladatom teljesítéséhez.

- van szerencsém átnyújtani önnek, excellenciás uram, megbízó leveletem, valamint elődöm, subimal dutt ur visszahívó levelét.

/folyt.köv./

14.25/n

-27-

Mo 2.2.2

bb 38. /átadta megbízó... folyt./-lm

dobi istván, az elnöki tanács elnöke válaszolt a nagykövet beszédére:

- nagykövet ur! örömmel veszem át megbízó levelét, amellyel az indiai köztársaság elnöke önt a magyar népköztársaság elnöki tanácsa mellé akkreditálta, mint az indiai köztársaság első, budapesten székelő nagykövetét. ez is közvetlen kapcsolataink fejlődésének örvendetes jele.

- kapcsolataink fejlődésének biztos alapja, hogy országaink közös nézeteket vallanak több olyan alapvető fontosságú nemzetközi kérdésben, mint a világbéke megőrzése, az atomfegyver-kisérletek betiltása, az általános és teljes leszerelés, a gyarmati rendszer teljes felszámolása, a különböző társadalmi rendszerű országok közötti békés egymás mellett élés. nagyra becsüljük indiának e kérdések rendezésére irányuló erőfeszítéseit.

- a magyar nép sikeresen építi hazájában a szocializmust, s örül azoknak az eredményeknek, amelyeket az indiai nép és kormánya országa építésében és felvirágoztatásában elért. őszintén kívánjuk, hogy a tehetséges és szorgalmas indiai nép munkáját a jövőben is további nagy sikerek koronázzák.

- egyetérték önnel nagykövet ur, hogy baráti kapcsolataink elmélyítésében fontos szerepet játszottak magyar és indiai államférfiak kölcsönös látogatásai. e látogatások között különösen jelentős dr. radhakrishnan elnök ur öccsellenciájának 1961. évi magyarországi látogatása.

- biztosíthatom önt, nagykövet ur, mind a magam, mind a kormányom nevében arról a meggyőződésünkről, hogy india és magyarország kapcsolatai a jövőben még tovább fejlődnek majd.

- felelősségteljes és fontos munkájában mindenkor számíthat a magam és kormányom támogatására. örömmel üdvözlöm önt körünkben.

a megbízó levél átadása után a nagykövet bemutatta dobi istvánnak a kíséretében megjelent s. venkataraman nagykövetségi másodtitkárt. az elnöki tanács elnöke ezután szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x
shri shantilal vithalbhai patel nagykövet megbízó levelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősi emlékművet./mti/

14.30/n

1443 *2. sz. l.*

--

-28-

me

bb 39. sajtótájékoztató az ndk nemzeti néphadseregéről

vt/tné szb sr

1963. február 15.

a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadserege megalakulásának közelgő 7. évfordulója alkalmából pénteken az ndk budapesti nagykövetsége sajtótájékoztatót tartott. francz köhler sajtóattasé megnyitó szavai után heinz beutel alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai attaséja elmondotta, hogy március 1-én ünneplik az első német munkás-paraszt állam nemzeti néphadserege fennállásának 7. évfordulóját. a német szocialista egységpárt 6. kongresszusán elismeréssel szölköztak, hogy a néphadsereg szocialista építőmunka védelmében, az államhatárok biztosításában becsülettel oldja meg feladatát.

a továbbiakban az attasé elmondotta, hogy az ndk nemzeti néphadserege munkásokból és parasztokból lett tisztek vezetésével hét esztendő alatt - a párt irányításával - korszerű, szocialista hadsereggé fejlődött. ugyanakkor a nyugatnémet hadsereget, a bundeswehrt olyan náci tábornokok, elitelt háborus bűnösök vezetik, akik a nato-ban az agresszív imperialista körök háborus érdekeit szolgálják. a bundeswehrek több mint 30 000 tiszte van, a régi wehrmacht tisztek számarányát ezemből 85 százalékra becsülik. az a hadsereg, - folytatta - amelyet ilyen tisztikar vezet, csak népellenes célok szolgálatában állhat. ugyanakkor az ndk nemzeti néphadserege a dolgozó nép vívmányait védi, a bonni ultrák mindenfajta agressziójával szemben - fejezte be szavait heinz beutel katonai attasé. /mti/

bb 40. tanácskozik a pedagógusok szakszervezetének kongresszusa

t vt/gk szb sr

1963. február 15.

a tárogató uti szot-főiskola épületének nagytermében pénteken megkezdte munkáját a pedagógusok szakszervezetének kétnapos 7. kongresszusa. a tanácskozáson megjelent és az elnökségben foglalt helyet többek között somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, ilku pál, a politikai bizottság póttagja, művelődésügyi miniszter, dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, bugár jánosné, a szot titkára, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese.

- a kongresszust makoldi mihályné, a pedagógusok szakszervezetének elnöke nyitotta meg, majd péter ernő főtitkár tartott beszámolót. bevezetőben emlékeztetett az mszmp 8. kongresszusán elhangzott megállapításra, amely szerint: az új ember formálásában a tanítók, a tanárok a legfontosabb társadalmi tényező, a párt legjobb harcostársai.

- mi, magyar pedagógusok - folytatta - nemcsak büszkék vagyunk erre a megállapításra, de azt is tudjuk, sok a tennivalónk még, hogy a bizalomra továbbra is méltók, s egyre méltóbbak legyünk. ma már a magyar nevelők - párttagok és pártönkivüliek - mind többen érzik át a nagy felelősséget, amely a jövő generációjának, a szocialista ifjúságnak a formálásában rájuk hárul.

/folyt. köv./

14.40/n

14.55

-29-

me

bb 40. /tanácskozik... 1. folyt./- szb

a továbbiakban a főtitkár hangoztatta: a szocialista iskola tényleges megvalósítása elválaszthatatlan az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséről, a vezetés színvonalának emeléséről. az iskolai munka, a vezetés színvonalának emelése, a demokratizmus megteremtése viszont elképzelhetetlen a pedagógusok eszmei, politikai és ideológiai egységének további erősítése nélkül. rámutatott: az iskolareform sikeres megvalósítása a pedagógusok nagyfokú önállóságát, kezdeményezését és alkotó vitát tételez fel, éppen ezért szükséges, hogy a nevelők az iskolákban őszintén mondják el véleményüket.

az előadó ezt követően elmondotta, hogy a reformmal kapcsolatos új oktatási dokumentumok, a tantervek, az általános iskolai nevelési terv végleges kialakításában a pedagógusok ezrei vesznek részt. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a nevelők tömegei mind nagyobb érdeklődéssel fordulnak az új felé, tanulmányozni kívánják azt és felhasználni gyakorlati munkájukban. megyénként több tantestület is vállalkozott, hogy mozgalommá fejleszti a korszerű nevelési és oktatási módszerek kialakítását. igen lényeges - mutatott rá a főtitkár -, hogy egy-egy iskolában a pedagógusok kísérletezése az iskola tantestületének pedagógiai tervében megjelent feladatokra épüljön, azok megoldását segítse.

a középiskolai szakmai előképzésről szólva hangoztatta:

- nem feledkezhetünk meg arról, hogy a szakmát jól elsajátító fiatalokkal számoljon az országos munkaerőgazdálkodás. ennek figyelmen kívül hagyása zavarokat okozhat a szakképzetek elhelyezésénél. az új gimnáziumi tanterv vitájában a pedagógusok és a vita résztvevőinek többsége nem értett egyet a kéttagozatos rendszerrel. véleményünk szerint a merev, kéttagozatos elgondolás helyett olyan egységes gimnáziumi tanterv kidolgozása szükséges, amely a természettudományra épül, számol a társadalmi és technikai fejlődés igényeivel, s egyben kellő humanisztikus műveltséget is biztosít. ezzel együtt azonban lehetőséget kell adni speciális osztályok szervezésére, fakultatív tárgyak bevezetésére, a szakköri munka kibontakoztatására, a tanulók érdeklődésének, valamint az iskola személyi és tárgyi feltételeinek figyelembe vételével.

szóba került a beszámolóban a származási kategorizálás eltörlése is. ezzel kapcsolatban péter ernő hangsúlyozta: - meggyőződésünk, hogy a kategorizálás megszüntetésével, a szocializmusért dolgozni akaró legtehetségesebb fiatalok felvételével, a munkásosztály, a szocializmus ügyét szolgáljuk. a magyar pedagógusok továbbra is erkölcsi kötelességüknek tartják minden oktatási intézményben a fokozott és állandó törődést a munkás- és parasztyerekkel.

/folyt.köv./

14.52/n 15.-

-30-

me

bb 40. /tanácskozik... 2. folyt./- szb

a beszámoló befejező részében a szakszervezet főtitkára a pedagógusok élet- és munkakörülményeivel, az e területen megoldásra váró feladatokkal foglalkozott.

a referátum után előterjesztették a számvizsgáló bizottság jelentését, majd megkezdődött a vita.

a kongresszus szombaton folytatja munkáját. /mti/

-.-

bb 41. kiss károly a nagykanizsai választási gyűlésen

vid fm/tné szb sr

1963. február 15.

kiss károly, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára, az mszmp központi bizottságának tagja, zala megye országgyűlési képviselőjelöltje csütörtökön nagykanizsára látogatott. a délelőtti órákban vukits lászlóval, a városi pártbizottság titkárával felkereste a villesz telepét, ahol elbeszélgetett a munkásnőkkel, majd megtekintette az épülő új lakótelepet, délután a város három termelészövetkezetének, a vörös csillag, a józsef attila és a petőfi termelészövetkezet vezetőivel elbeszélgetett. kiss károly este résztvett és beszédet mondott a városi művelődési házban tartott választási gyűlésen. /mti/

-.-

bb 42. tájékoztató a szabványügyi hivatal munkájáról

t kf/j szb vg

1963. február 15.

pénteken a magyar sajtó házában tájékoztatót tartott a szabványügyi hivatal. takács pál, a hivatal elnöke a szabványosság fontosságáról, feladatairól, az ipari és a közszükségleti cikkek minőségének védelméről, a hivatal nemzetközi kapcsolatairól beszélt. az intézmény az idén elsősorban arra törekszik, hogy a belső ellátás színvonalának növelése érdekében különféle gyártmányok korszerűsítését elérje. például intézkedéseket terveznek a férfi- és gyermekcipők minőségének védelmére, a háztartási villamoskészülékek és berendezések előírásainak megtartására, a rádió- és televízióiparnál a gyártási fegyelem növelésére, az átvétel megszigorítására. /mti/

-.-

14.57/n 15.05

-31-

me

bb 43. negyvenhét szőlőfajta-jelölt „vizsgálják”, kecskeméten
vid j-lm ká 1963. február 15.

a szőlészeti kutató intézet kecskeméti mathiász jános telepén kétnapos borbírálat kezdődött. a szakemberek a mathiász jános és kocsis páál által nemesített szőlőfajta-jelöltek borait értékelik, szám szerint negyvenhetet. már az első napon több új vörös- és fehér-bor fajtát kiválóan minősítettek. ezek egyrészt étkezési szőlőből préselték. igen jól szerepelt a kocsis irma szőlőfajta bora, amely egyébként kiváló étkezési szőlő is. a színre, zamatra és illatra a legjobb borokat adó fajtákat szaporítják majd el a homokvidéki törzstelepeken./mti/

--

bb 44. megkezdődtek az üzemi próbák a szombathelyi földgázbontónál

vid te-lm ki 1963. február 15.

szombathelyen elkészült a földgázbontó berendezés, amely a zalai olajmezőkről érkező nyers földgázt alkalmassá teszi háztartási és ipari felhasználásra. az új berendezéssel naponta mintegy nyolcezer köbméter gázt alakítanak át. a csehszlovák nyomáscsökkentőkkel és műszerekkel felszerelt földgázbontóban megkezdtek az üzemi próbákat./mti/

--

bb 45. bucsek ferenc brigádja ötödször szerezte meg a szocialista címet

vid te szb ki 1963. február 15.

a dunaujvárosi nagyolvasztómű gépészetén dolgozik bucsek ferenc üzemfenntartó brigádja. a 21 tagú „béke” brigádnak a nagyolvasztómű kollektívája most ítélte oda ötödször a szocialista címet. brigádnaplójuk hűségesen tükrözi az elmúlt négy esztendő, amióta a brigád együtt dolgozik. múlt évi „mérlegük” szerint jól takarékoskodtak az anyaggal és egész évben nem gyártottak selejtet. valamennyien fejlesztik általános vagy szakmai műveltségüket. elismerésre méltóan kivették részüket a társadalmi munkából is./mti/

15.05/a 15.12

--
- 32 -

bb 46. a középiskolai szakoktatás helyzetéről tárgyalt a szabolcs megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm 1963. február 15.

szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken többek között a középiskolai szakoktatás helyzetéről és feladatairól tárgyalt. a jelentés szerint az öt plusz egyes rendszerű oktatásban több mint öt- és félezer diák szerez előképzést 31 különböző szakmában. a megyei politechnikai tanács javaslatára a jövőben csak 12 szakmában indítanak előképzést az eddiginél magasabb színvonalon. öt gimnáziumban kezdték meg az ugynevezett négy plusz kettős rendszerű oktatást. ezekben 850-en tanulnak. jövőre az első érettségizők szakmunkás vizsgát is tesznek.

Összel újabb két középiskolában nyitnak szakközépiskolai osztályt.

a végrehajtó bizottság az ülésen elismerését fejezte ki azoknak az üzemeknek és intézményeknek, - köztük a nyíregyházi husipari vállalatnak, a mezőgazdasági technikumnak, a kossuth lajos gimnáziumnak, - amelyek nagy segítséget adtak az oktatás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtéséhez./mti/

--

bb 47. elhalasztották a belföldi légi járatok február 15-re tervezett indítását

k/hbj/m/vg 1963. február 15.

a malév vezérigazgatósága közli, hogy a nagyarányú havazások miatt a vidéki repülőterek egyelőre alkalmatlanok a repülőgépek fogadására és így a belföldi légi járatok február 15-re tervezett megindítását el kellett halasztani. az új időpontról a malév tájékoztatni fogja az utazóközönséget./mti/

--

bb 48. kidolgozták a lucernaszéna készítés teljes gépesítési rendszerét

t cs/j/m/ká 1963. február 15.

a csütörtökön budapesten kezdődött országos lucernatermesztési tanácskozás második napján vámosi jenő, a földművelésügyi minisztérium üzemszervezési kutató intézetének munkatársa a korszerű szénakészítési eljárások címmel tartott vitaindító előadást./folyt.köv./

15.35/a

- 33 -

ka

bb 48. /kidolgozták ... 1. folyt./ m

elmondotta, hogy kidolgozták a lucernaszéna-készítés teljes gépesítési rendszerét, amely lehetőséget ad egyrészt a nagyüzemi módszerek alkalmazására, másrészt a termés táplálódanyagának csaknem teljes megőrzésére. Külön foglalkozott a nagyüzemekben is jól alkalmazható, ventilátoros szárítóberendezések használatával és előnyeivel. A legutóbb hazánkban kialakított hideglevegős szárítóberendezés jobbnak bizonyult, mint bármely külföldi konstrukció: a félszáraz állapotban összerakott, 12-14 méter magas lucernaszéna-kazlakat is szinte tápanyagvesztés nélkül kiszáritja. /mti/

...-

bb 49. a szerkesztőségek figyelmébe!

t hi/hné/m/bs

1963. február 15.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fock Jenőnek, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének, Győr-Sopron megye listavezető képviselőjelöltjének péntek este Sopronban elmondandó választási beszédét. Keretet később adunk, a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

fock Jenő bevezetőben rámutatott: a választás és annak előkészületei újabb lehetőséget nyújtanak, hogy az ország felelős vezetői és a lakosság, a jelöltek és a választópolgárok közös - immár országos méretűvé szélesedett - véleménycserében összegezzék szocialista fejlődésünk eddigi eredményeit, megbeszéljék az előttünk álló feladatokat, s kijelöljék további előrehaladásunk irányát. A választások előkészületeit is - ugyanugy, mint mindennapi életünk más eseményeit, - dolgozó népünknek a párt és a kormány politikája iránti fokozódó érdeklődése, a vezetők és a tömegek egymás iránti kölcsönös bizalma jellemzi. Állami életünk demokratikus fejlődésének egyik meggyőző bizonyítéka, hogy az ilyen országos eszmecserék ma már a vezetés megszokott formái közé tartoznak. /folyt.köv./

15.55/a

- 34 -

[Handwritten signature]

bb 49, /a szerkesztőségek... 1. folyt./ m

a továbbiakban a legutóbbi választások óta elért eredményekről, a társadalmi életünkben végbement nagyjelentőségű változásokról szolt az előadó. Sikereink sorában kétségtelenül a mezőgazdaság szocialista átszervezése a legszámottevőbb - mondotta, ezzel lehetővé vált, hogy befejezzük hazánkban a szocializmus alapjainak lerakását, s a szocializmus teljes felépítésének útjára lépünk. Bízunk lehet Győr-Sopron megye dolgozó népe, hogy ebben a nagy társadalmi átalakulásban követendő példát mutatott, s kezdettől fogva az első sorokban halad. az elmúlt évek tapasztalatai döntően beigazolták, hogy helyes volt a falvak népének elhatározása: dolgozó parasztságunk a szövetkezeti gazdálkodásban megtalálta jövőjének, boldogulásának egyetlen járható útját. igazunk tudatában, nyugodtan állíthatjuk: megtartottuk ígéretünket. szinte az egész társadalom segítette a parasztságot a falu jövőjét meghatározó döntés meghozatalában támogatta a mezőgazdaság szocialista átszervezésének nagy ügyét. a szövetkezés útjára lépett parasztok az állam hathatós anyagi támogatása mellett láttak munkához a közösen: 1958 óta 28 milliárd forint értékű beruházás lendítette előbbre a mezőgazdaság fejlődését, ugyanakkor egész sor intézkedés javította a parasztság életkörülményeit. a támogatás - az ország anyagi erőihez mérten - a jövőben sem marad el, s haez mindenütt a falu népének szorgalmával párosul, a ma még gyenge termelőszövetkezetek is hamarosan megtalálják majd számításukat. a mezőgazdasági termelés fellendítésére most kedvezőek a feltételek, az ésszerűbb gazdálkodás, a hozamok növelése lehetővé teszi a lakosság ellátásának további javítását, s nagyobb jövedelemhez juttatja a parasztságot.

- az ipar legfontosabb területein is jelentős fejlődést hoztak az utóbbi évek - folytatta az előadó. az ipar szerkezete kedvezően alakul, figyelembe véve hazai adottságainkat és a piac szükségleteit. iparunk strukturájának továbbfejlesztése ezután is a legfontosabb teendőink sorába tartozik. ugyanis ez az egyik hatékony eszköze a termelékenység emelésének, a gazdaságosság fokozásának, elősegíti a hazai piac és az export igényeinek kielégítését, ugyanakkor csökkenti a nyersanyag problémáinkat is.

/folyt.köv./

16.406/a

- 35 -

[Handwritten mark]

[Handwritten signature]

/bb 49. a szerkesztőségek.....2.folyt./vm

az ipar valamennyi ágában figyelemreméltó számok jelzik a folytonos előrehaladást, az egyre javuló munkát - hangsúlyozta fock jenfő. mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy a magyar népgazdaság fejlődése az ipari termelés, a munkatermelékenység és a nemzeti jövedelem növekedésének ütemét tekintve, felzárkózott a többi szocialista országhoz, s jelentősen meghaladja sok fejlett kapitalista ország gazdasági előrehaladásának mértékét. az elért eredmények lehetővé tették, hogy a baráti országokból az ellenforradalom okozta károk helyreállítására kapott hiteleket rendszerben - sőt bizonyos mértékig határidő előtt - törlesszük.

fock jenfő hangsúlyozottan felhívta a figyelmet a népgazdaság fejlesztésének helyes arányaira. ez a törekvés gazdaságpolitikáinknak ma már egyik fontos jellemzője. az arányos fejlesztés szabályainak megsértése, egyes gazdasági ágazatok indokolatlan fejlesztése a többi rovására, súlyos gazdasági problémákat idézhet elő, amint ezt a korábbi gyakorlatban már tapasztaltuk. gazdaságpolitikánkban tehát állandóan ügyelni kell az ipar és a mezőgazdaság számára kitűzött feladatok összhangjára. a mezőgazdaság fejlesztése szorosan igazodjék az igényekhez, s bázisként mindig álljon mögötte az ipar, amely gépeket, műtrágyát, növényvédő szereket és más, nélkülözhetetlen eszközöket juttat számára. az ipar egyes ágainak fejlesztésénél pedig messzemenően figyelembe kell venni, milyen mértékben biztosítja számára a szükséges nyersanyagokat, termékeket a mezőgazdaság.

a továbbiakban a miniszterelnökhelyettes hangsúlyozta: a legésszerűbb arányokra kell törekedni a megtermelt javak elosztásánál is, vagyis annak eldöntésénél, mit fogyasszunk el, s mennyi jusson beruházásra és felújításra. politikánkkal ellentétes, helytelen gyakorlat lenne - mondotta -, ha huzamosabb időn át csak a beruházásokra fordítanánk gondot, nem törődve az emberek igényeivel, később pedig kizárólag a fogyasztást helyeznénk előtérbe, s félbehagynánk a megkezdett építkezéseket. az elmúlt négy-öt évben folytatott beruházási munka az arányos fejlesztés követelményeihez igazodott. megoldottuk például, hogy nagy beruházásaink megvalósításával egyidejűleg - a szocialista fejlődésünk törvényei szerint - a dolgozók életkörülményei is megfelelően javuljanak. ennek a gyakorlatnak a helyességét az életszínvonal fokozatos emelkedése, a szociális és kulturális ellátottság javulása is mutatja.

/folyt.köv./

16.45/a

- 36 -

A²

Me

/bb 49. a szerkesztőségek.....3.folyt./vm

- a számottevő sikerek ellenére bőven van még tennivaló, s olyan jogos igény, amelyeknek maradéktalan kielégítése az elkövetkező évek feladata lesz - folytatta. ezek közé tartozik a lakáskérdés rendezése is. a termelésben elért sikerek lehetővé teszik, hogy az ötéves tervben eredetileg előirányzott 250.000 lakás helyett 300.000 lakást építsünk. ha ezt végrehajtjuk körülbelül 1,200.000 ember jut új lakáshoz, egyéb bajainkra, gondjainkra is megoldást keresünk, - hangsúlyozta a miniszterelnökhelyettes. az ország lakossága meggyőződhetett arról, hogy amilyen mértékben anyagi helyzetünk, erőforrásaink megengedik, a kormány hathatós intézkedéseket tesz az életszínvonal emelésére. ez a jövőben is így lesz.

kitért az előadó az ipartelepítés helyzetére is, amelyet - mint mondotta - különösen a megyei szervek részéről gyakran ér bírálat és nem is alaptalanul. valóban, az elmúlt években nem értünk el megfelelő eredményeket a vidék iparosításában. pedig jóval előbbre lehetnénk, ha mindenki, aki valamicskét is tehet ebben a kérdésben, odaadóbban támogatta volna az ügyet. a vidék fokozottabb iparosítása lehetővé tenné, hogy a nagyobb arányú gépesítéssel, a mezőgazdasági munka termelékenységének növekedésével felszabaduló falusi munkaerőt a lakóhelye közelében települt üzemben, gyárban megfelelően foglalkoztatni tudjuk. a helyi ipar megteremtésével együtt járó kulturális és más irányú fejlődési lehetőségek elősegítenék a város és a falu közötti különbség gyorsabb felszámolását.

az előttünk álló fontosabb népgazdasági feladatok között említette meg az előadó, hogy meg kell gyorsítanunk a hazai adottságainknak, szakembereink tudásának és a szakmai hagyományainknak legjobban megfelelő gyártmányösszetétel kialakítását. ebben jelentős eredményeket értünk el az elmúlt években, de még gyorsabb ütemben kell előrehaladnunk. a kgst országainak szoros együttműködése nagy segítséget nyújt a helyes profilok kialakításában, lehetővé teszi a magas műszaki színvonalnak megfelelő termékek korszerű tömeggyártásának megszervezését, a szocialista nemzetközi munkamegosztás előnyeit teljesebb kihasználását.

/folyt.köv./

16.50/a

- 37 -

A²

Me

bb 49. /a szerkesztőségek ... 4. folyt./ m

- tovább kell javítanunk a gazdasági vezetést, ez igen sokrétű feladat, s egyik fontos követelménye, hogy a vezetés a lehető legnagyobb mértékben támaszkodjon a tudomány eredményeire, fokozottan hasznosítsa a tudomány legújabb vívmányait. Éppen ezért növelni kell a műszaki és a közgazdasági képzettségű szakemberek számát, s biztosítani kell, hogy képességeiket a legmegfelelőbb beosztásban kamatoztathassák.

- fontos feladat továbbá, hogy az irányítás rendszere, a vezetés egész mechanizmusa összhangban álljon a termelés követelményeivel. jelenleg napirenden van az üzemek, vállalatok összevonása, a termelő erők koncentrációja, nagyobb termelési egységeket alakítunk ki, ami az irányítást közvetlenebbé teszi. a fontosabb kérdésekben ott döntenek majd, ahol a legjobban ismerik az adottságokat, a kívánalmakat és a problémákat, természetesen ez nem megy zökkenő nélkül, hiszen az ilyen nagyarányú átszervezés sokakat és sokféleképpen érint. e fontos kérdés megoldása különösen pedig az ezzel összefüggő személyi problémák megnyugtató rendezése lelkiismeretességet, körültekintő és gondos munkát követel.

befejezésül a rendkívül zord tél okozta problémáinkról szólt az előadó. az utóbbi évek időjárása, a szokatlanul enyhe telek kisérték elénk és igen tartós hideg miatt most gondjaink vannak, különösen a tüzelőanyag-ellátásban. ráadásul a más években szükség esetén igénybevett külföldi „szénlelőhelyeink”, - csehszlovákia, Lengyelország, az ndk, - hasonló nehézségekkel küzdenek. a nagy hó, s időnként az erős szélvihar akadályozta a bányák zavartalan termelését és a vasuti szállítást. mindezek miatt különféle korlátozásokat kellett bevezetni. biztató jelenség, hogy most már folyamatosan, több szén adnak a bányák, nagyobb mennyiségű tüzfát az erdészetek, s a külföldi országokból is megindult már hazánkba a szállítás. bányászaink a nehéz körülmények között is derekasan dolgoznak, többet termelnek, mint máskor. hősie munkájukért köszönetet érdemelnek. elismerés jár a közlekedés, valamint a közüzemek dolgozóinak és mindazoknak, akik a legnagyobb hidegben is helyt álltak és helytállnak a munka frontján, biztosítják a lakosság zavartalan ellátását, a folyamatos termelést.

végezetül a miniszterelnökhelyettes a szocialista országok gazdasági együttműködéséről szólt.

- meggyőződésünk - mondotta - hogy legyőzzük a kapitalistákat a gazdasági versengésben. előrehaladásunk a győzelem útján annál gyorsabb és annál sikeresebb lesz, minél szorosabban fűzzük kapcsolatainkat a baráti országokkal, minél jobban kihasználjuk a szocialista rendszerben, a testvéri országok együttműködésében rejlő hatalmas erőt, lehetőségeket. /folyt.köv./

17.00/a

- 38 -

KK

bb 49. /a szerkesztőségek ... 5. folyt./ m

közelebbi célunk pedig: második öt éves tervünk hátralevő részének sikeres teljesítése a párt és a kormány helyesnek bizonyult gazdaságpolitikai irányvonala alapján, amely teljes mértékben megfelel egész dolgozó népünk érdekeinek, - fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét fock jendő. /mtl/

bb 52. a szerkesztőségek figyelmébe!

közöljük kristóf istvánnak az mszbt főtitkárának péntek délután a magyar szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen elmondandó beszédét. keretet később adunk, a beszéd csak jelzésre használható fel

t zs/gg vm sr

1963. február 15.

kristóf istván bevezetőben hangoztatta: a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötése óta eltelt másfél évtized bebizonyította, hogy a szovjet-unió önzetlen, baráti segítségével felbecsülhetetlen jelentőségű népünk felemelkedése függetlensége, országunk békés szocialista építése szempontjából.

a továbbiakban utalt arra, hogy a két nép barátságának sok évtizedre visszanyúló nagyszerű hagyományai vannak, s ezeket mintegy összegezte az 1948 február 18-án megkötött egyezmény, ugyanakkor megvetette a rendszeres kapcsolatok, a gyümölcsöző testvéri összefogás alapjait.

- tizenöt év távlatából megállapíthatjuk, hogy az egyezmény, s annak évről-évre szélesedő hatása nagy mértékben járult hozzá szocialista társadalmunk építéséhez, a szocializmus alapjainak lerakásában elért eredményeinkhez. népeink barátságának és együttműködésének sarkalatos pontja az azonos állásfoglalás és egyetértés a nemzetközi élet legfontosabb problémáiban a békés egymás mellett élés, az általános és teljes leszerelés kérdéseiben. népünk természetesen nem passzív szemlélője a szovjetunió, a baráti szocialista országok békés erőfeszítéseinek. országunk ensz küldöttsége minden fontos nemzetközi kérdésben hallatja szavát, tevékeny részesei vagyunk a kgst országok gazdasági együttműködésének, segítjük, támogatjuk a gyarmati elnyomás elleni harcot - egyszóval a nemzetközi küzdőtéren minden erőnkkel a szovjetunió, a szocialista országok oldalán harcolunk.

/folyt.köv./

17.05/a

- 39 -

KK

- az 1948-ban megkötött egyezmény hatását legszemléletesebben talán a gazdasági kapcsolatok alakulása mutatja - folytatta. a szovjetunióval folytatott külkereskedelem jellemző adata, hogy például az elmúlt esztendőben szovjet importunknak több mint 75 százaléka ipari, mezőgazdasági nyersanyag és félkésztermék volt, a szovjetunióba irányuló exportunknak 60 százaléka viszont gépekből, finomméchanikai cikkekből állt. köztudott, hogy ipari nyersanyagokban szegények vagyunk. nos, ha arra gondolunk, hogy nyersanyagszükségletünk egyharmadát a szovjetuniótól kapjuk, s például nyersolajból és ferroötvözetből teljes egészében, vasércből 97 százalékban, gyapotból pedig 78 százalékban szovjet importból fedezzük szükségleteinket - máris világosan kirajzolódik, milyen előnyökkel jár számunkra a gazdasági együttműködés.

- ugyanakkor szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy iparunknak a szovjetunióba exportált hagyományos termékei megfelelő arányban szintén hozzájárulnak a szovjet népgazdaság terveinek megvalósításához. érthető tehát, hogy a gazdasági együttműködés mindkét nép számára kölcsönösen előnyös, s közös érdekünk, hogy évről-évre növeljük külkereskedelmi forgalmunkat.

kristóf istván ezután rámutatott, hogy az elmúlt években sokoldalúan fejlődtek, szélesedtek tudományos és kulturális kapcsolataink is. a magyar és a szovjet tudomány, kultúra, művészet legjobb képviselőinek és művelőinek kölcsönös látogatásai nagyban hozzájárultak a baráti szálak erősödéséhez. ezek a látogatások hozzátartozói azoknak az évről-évre megkötött tudományos és kulturális egyezményeknek, amelyeknek alapjait másfél évtizeddel ezelőtt vetettük meg.

- hagyományossá váltak az ipar és a mezőgazdaság szakembereinek, a kultúra, a művészet, a tudomány legjobb képviselőinek rendszeres tapasztalatcsere-tanácskozásai is. a jelentősebb történelmi, tudományos és egyéb évfordulókat kölcsönösen megünnepeljük, képzőművészeti kiállítási anyagokat cserélünk, időről-időre megrendezzük a szovjet, illetve a magyar film hetét. - ezek az immár hagyományossá váló esemény-sorozatok hozzájárulnak egymás jobb megismeréséhez, a kommunizmus és a szocializmus építése tapasztalatainak közkinccsé tételéhez.

- népeink barátsága, testvéri kapcsolata, együttműködése szerves része mindennapi életünknek, alkotó munkánknak. s ha ez így volt az elmúlt tizenöt esztendő alatt, még inkább így lesz az előttünk álló években, évtizedekben.

/folyt.köv./
17.10/a

- 40 -

1735

PKK

- a szovjetunió népei nagyszerű eredményeket érnek el a hétéves terv megvalósításában, a kommunizmus anyagi, technikai bázisának megteremtésében. e sikereket és eredményeket a magyar dolgozók sajátjuknak is tekintik. pártunk 8. kongresszusa kiemelte a magyar-szovjet barátság politikai, gazdasági és kulturális jelentőségét, s megjelölte azt az utat is, amelyen haladnunk kell e baráti együttműködés további erősítése érdekében. a gyümölcsöző együttműködés egyik nagyfontosságú állomása a huszéves népgazdasági tervek összehangolása, amely biztosítja a szocialista világrendszer országainak - köztük hazánknak is - további gyorsított fejlődését.

kristóf istván a megbonthatatlan magyar-szovjet barátság a béke és a népek összefogásának éltetésével fejezte be nagy tapsal fogadott beszédét. /mti/

bb 35. politikánk a társadalom valamennyi rétegének érdekeit ki-fejezi - nyers rezső beszéde a kecskeméti választási gyűlésen

1963. február 15.

sl/tné/m

nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára, bácskiskun megye országgyűlési képviselőjelöltje pénteken délután kecskeméten találkozott választóival. a városi moziban rendezett választási gyűlésen résztvett kecskemét üzemeinek sokszáz dolgozója. ott volt dr. molnár frigyos, a megyei pártbizottság első titkára, révész géza nyugalmazott nagykövet, a megye országgyűlési képviselőjelöltje, erdélyi ignác, a városi pártbizottság titkára, dr. reile géza a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. varga jenő, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és dr. bodóczy lászló, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke. a gyűlést tóth lászló, a hazafias népfront városi bizottságának elnöke, a munkásmozgalom vezetője nyitotta meg, majd nyers rezső emelkedett szólásra. /nyers rezső beszédét korábbi kiadásainkon ismertettük/ a beszéd embargóját feloldjuk/.

/mti/

17.18/a

- 41 -

PKK

bb 59. a mezőgazdasági beruházások össznépi érdekeket szolgálnak németh károly választási gyűlése zalaegerszegen

t ie vm ká

1963. február 15.

a hét közepén zala megyébe látogatott németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, a megye listavezető képviselő-jelöltje. varga gyula, a megyei pártbizottság első titkárának és török lajosnak, a megyei tanács vb. elnökének társaságában csütörtök délelőtt az andráshidai állami gazdaságot, délután pedig a zalaegerszegi sajtógyárat kereste fel.

németh károly este beszédet mondott a zalaegerszegi munkás-otthonban rendezett választási gyűlésen. a gyűlés elnökségében helyet foglalt varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára, török lajos, a megyei tanács vb. elnöke, dr. hetés ferenc, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke, király ferenc, a zalaegerszegi pártbizottság titkára és nátrán jános, a városi tanács vb. elnöke. a gyűlést dr. hetés ferenc nyitotta meg, majd németh károly szólt a választópolgárokhoz.

- céljaink, amelyeket a választási előkészületek során, s magukkal a választásokkal el akarunk érni, tulajdonképpen nem újak - kezdte beszédét. - célkitűzéseink arra irányulnak, hogy a választásokkal megerősítsük azt a politikát, amit népünkkel együtt már hetedik esztendeje sikeresen valósítunk meg, s hogy olyan országgyűlést, olyan tanácsokat hozzunk létre, amelyek képesek lesznek ennek a politikának a szellemében dolgozni a következő négy esztendőben is. ez a mi politikánk immár kipróbált politika. erről mondtak ítéletet a választópolgárok már a jelölőgyűléseken is, amelyeken aszerint ítélték meg a jelölteket: akarnak-e, tudnak-e teljes szívvel, minden képességükkel ezért a politikáért munkálkodni.

- a választás egyben a számvetés időszak is, amikor áttekinthetjük, mit tettünk az elmúlt négy esztendő alatt, milyen eredményeket értünk el, milyen hibákat követtünk el, mit valósítottunk meg kitűzött céljainkból. s most, a választópolgárok elé állva, nem kell szégyenkeznünk a számvetéssel. az utóbbi négy év alatt történelmi változás következett be hazánk életében: megerősödött a néphatalom, a gazdasági fejlődés eredményeként szebb, gazdagabb lett az élet, növekedett népünk kulturális színvonala, s ami a legjelentősebb: a város után a falun is győzött a szocializmus, befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását.

/folyt.köv./
17.31/a

- 42 -

pe

/bb 59. a mezőgazdasági.....1.folyt./vm

- az utóbbi négy esztendő jelentős változásokat hozott zala megye életében is, amelynek dolgozó népe a maga területén és a maga eszközeivel hozzájárult az egész ország fejlődéséhez is. a megye iparának össztermelése négy év alatt csaknem 50 százalékkal, ezen belül az olajbányászaté és a kőolajipari gépgyártásé 77 százalékkal nőtt. ez és a többi eredmény a dolgozók erőfeszítése mellett elsősorban annak köszönhető, hogy a kormányzat számottevően fejlesztette az anyagi-technikai eszközöket. zala megye négy esztendő alatt mintegy 815 millió forint értékű beruházást kapott, s ebből többek között olyan nagy létesítmények valósultak, illetve valósulnak meg, mint zalaegerszegen a sajtógyár, az épülő kenyérgyár, vagy a 300 ágyas tüdőbeteggondozó.

- ezek az eredmények jogos büszkeséggel tölthetnek el ugyan mindenkit, de nem felejtkezhetünk el arról sem, hogy a munka nem volt zökkenőktől, hibáktól mentes. mint az egész országban, úgy ebben a megyében is vannak üzemek, amelyek nem teljesítették terveiket, s vannak emberek, akik nem teljesítették kötelezettségeiket. erről azért is kell beszélnünk, mert ezek között az emberek között akadnak vezetők is, akik nem gondoskodnak a tervek teljesítésének feltételeiről a dolgozók megfelelő munka-és életkörülményeiről. sőt, találkozhatunk olyan vezetőkkel is, akik munkájuk gyengesége mellett még az orrukat is magasan hordják. ezeknek a száma azonban mind kevesebb, mert népünk mind hatékonyabb ellenőrzést gyakorol a vezetők felett, a felelősséget érez az egész ország ügyeiért.

németh károly ezután részletesen foglalkozott a mezőgazdaság szocialista átszervezésének jelentőségével, eredményeivel.

- hazánkban a hajdani sokmillió kisparcella helyén most mintegy 200 állami gazdaságban és 3700 termelőszövetkezetben szerveződnének, s részben már meg is teremtődtek a korszerű szocialista nagyüzemi gazdálkodás létrehozásához szükséges erők. ennek a fordulatnak, az átszervezésnek az értékét pedig még növeli, hogy közben a termés is nőtt. mindez azt jelenti, hogy kezdetét vette mezőgazdaságunk évszázados elmaradottságának felszámolása. hogy ez mennyire így van, azt mutatja az 1962-es év, mezőgazdaságunk nagy erőpróbájának, parasztságunk áldozatos helytállásának esztendeje. a századforduló óta mindössze két ízben volt az országban olyan súlyos aszály, mint tavaly, s az elmúlt évben mégsem esett vissza a mezőgazdasági termelés, a felvásárlás pedig jelentősen - sertésből például 22, vágómarhából 7, baromfiból 25 százalékkal - meghaladta az 1961 évit.

/folyt.köv./

17.40/a

- 43 -

pe

bb 59. /a mezőgazdasági ... 2. folyt./ m

ez lehetővé tette, hogy a lakosság a kereskedelmi forgalomból az előző évinél jóval több hushoz jusson, s ezzel az egy főre jutó átlagos huszfogyasztás elérte a 49 kilót.

- ez a néhány adat is bizonyítja, hogy a szocialista mezőgazdaság már kialakulásának kezdeti, szükségképpen sok nehézséggel, problémával járó szakaszában is nagyobb teljesítményekre képes, mint amit a kisüzemi gazdálkodás bármikor is produkált, ezt sok egyéb tényrel is alá lehet támasztani. az 1952-es aszályos évben például a tavalyinál több csapadék hullott, de a buza holdankénti termésátlaga csak 7.1 mázsa volt, tavaly pedig 10.3 mázsa, - s ehhez még hozzá kell tennem, hogy a magyar mezőgazdaság történetében eddig mindössze kétszer, 1961-ben és 1962-ben fordult elő, hogy a holdankénti búzatermés meghaladta a 10 mázsát, 1952-ben 6.4, 1962-ben több mint 13 mázsa kukoricát takarítottunk be átlagosan egy-egy holdról. 1952-ben 24 százalékkal csökkent a mezőgazdaság termelése az előző évihez képest, 1962-ben pedig egyáltalán nem esett vissza. 1952-ben a dolgozó parasztság jövedelme több mint 40 százalékkal volt kisebb, mint 1951-ben, 1962-ben pedig a szövetkezeti közös gazdálkodásból származó jövedelme valamivel meghaladta az 1961 évit, ezek az adatok is azt bizonyítják tehát, hogy az egész ország parasztságához hasonlóan helyesen cselekedett a 40.000 zala megyei parasztcsalád is, amikor a szövetkezés útját választotta, azt az utat, amely egyedül biztosítja további felemelkedését.

- sokan szóvá teszik mostanában, főleg a munkások közül: érdemes volt-e megvalósítani az utóbbi évek nagyszögű mezőgazdasági beruházásait? hiszen - mondják egyesek - az ezekre fordított milliárdokból jelentősen lehetett volna emelni a munkások, alkalmazottak fizetését, ez igaz, - de csak féligazság, a teljes igazság az, hogy a nagyszögű mezőgazdasági beruházások nélkül nem tudtuk volna és továbbra sem tudnánk megvalósítani a párt alapvető célkitűzését, amely szerint a szocializmus építésével állandóan együtt kell járnia az életszínvonal emelkedésének. igaz: ha a mezőgazdaság fejlesztése helyett a fizetések emeltük volna, ez pillanatnyilag valóban életszínvonal-emelkedést jelentene, de a mezőgazdaság fejlesztésének hiánya néhány év múlva ennél az emelkedésnél többszörösen nagyobbarányú visszaesést okozna, mert nézük csak: a kiskereskedelmi forgalom 50 százalékát az élelmiszerek forgalma teszi ki; élelmiszeriparunknak csaknem teljes egészében, bőr- és gyapjuiparunknak közel 50 százalékban a hazai mezőgazdaság adja a nyersanyagot: tavaly összes exportunknak egyötöde mezőgazdasági illetve élelmiszeripari termék volt, amelyekért az iparban és a lakosság ellátásában nélkülözhetetlen külföldi cikkeket kaptunk. /folyt.köv./
17.45/a

- 44 -

RK

bb 59. /a mezőgazdasági ... 3. folyt./ m

ebből is nyilvánvaló, hogy az a 26 milliárd forint, amit az elmúlt választások óta beruháztunk a mezőgazdaságba, nemcsak paraszti érdekeket szolgált, hanem össznépi érdekeket, s ezen belül a munkásosztály érdekeit is, - hiszen a mezőgazdaság fejlődése nélkül nincsen életszínvonal-emelkedés.

- felmerül a kérdés, mi most a legfontosabb feladat a mezőgazdaságban? a legfontosabb itt is, akárcsak az élet más területein: következetesen megvalósítani a párt politikáját, azt a politikát, amelynek alapján kialakult a kölcsönös bizalom, e politika lényege: nagy erővel fejleszteni a közös gazdaságokat, a szocialista gazdálkodásra támaszkodva növelni a termelést, mert ez az alapja annak, hogy a parasztság nagyobb jövedelemhez, s a lakosság több élelmiszerhez jusson. de a közös gazdálkodás fejlesztése mellett változatlanul számítunk arra, hogy a szövetkezeti parasztság maradéktalanul kihasználja a háztáji gazdaságokban rejlő termelési és áruértékesítési lehetőségeket, ennek igen nagy a szerepe ma és még hosszú évekig mind a saját jövedelem, mind a közellátás szempontjából.

- az anyagi feltételek biztosítása mellett a mezőgazdaság fejlődése elsősorban a parasztság munkáján múlik. tevékenységük, alkotó energiájuk, azonban csak akkor bontakozhat ki teljesen, ha a helyi, szövetkezeti vezetők ezt igénylik, ha figyelembe veszik, hasznosítják a parasztek tanácsait, tapasztalatait ebben az esetben sem szabad elfelejteni, hogy sok ember együtt mindig bölcsőbb, mint egy ember egymagában. ezt a közösségben rejlő nagy erőt a termelőszövetkezetekben is hasznosítani kell. a szövetkezetnek a tagsága a gazdája, neki kell érdemben döntenie a közös gazdálkodást érintő minden fontos kérdésben. e jogának mind teljesebb érvényesítésében a dolgozó parasztságot továbbra is egész társadalmunk segíti.

- eddig főként az eredményekről volt szó. - folytatta németh károly -, de ez egyáltalán nem azt jelenti, hogy mezőgazdaságunkban nincsenek hibák. termelőszövetkezeteink egymástól igen eltérő színvonalon gazdálkodnak, hiszen különböző körülmények között jöttek létre, s most is különböző feltételekkel, lehetőségekkel rendelkeznek. azoknak a szövetkezeteknek, amelyekben elsősorban a kedvezőtlen természeti viszonyok okozzák a nehézségeket, az állam továbbra is jelentős anyagi segítséget nyújt az adottságoknak megfelelő gazdálkodás kialakításához. azoknak a szövetkezeteknek, ahol a vezetés gyengeségében, tapasztalatlanságában van a hiba, a legtöbbet az erősebb testvér segíthet. dicsőretre méltó az andráshidai állami gazdaság vezetőinek vállalkozása, hogy „rendbehozzák”, a község sok problémával küzdő termelőszövetkezetét. /folyt.köv./

18,00/m

- 45 -

RK

bb 59. /a mezőgazdasági ... 2. folyt./ m

ez lehetővé tette, hogy a lakosság a kereskedelmi forgalomból az előző évinél jóval több hushoz jusson, s ezzel az egy főre jutó átlagos huszfogyasztás elérte a 49 kilót.

- ez a néhány adat is bizonyítja, hogy a szocialista mezőgazdaság már kialakulásának kezdeti, szükségképpen sok nehézséggel, problémával járó szakaszában is nagyobb teljesítményekre képes, mint amit a kisüzemi gazdálkodás bármikor is produkált, ezt sok egyéb tényel is alá lehet támasztani. az 1952-es aszályos évben például a tavalyinál több csapadék hullott, de a buza holdankénti termésátlaga csak 7.1 mázsa volt, tavaly pedig 10.3 mázsa, - s ehhez még hozzá kell tennem, hogy a magyar mezőgazdaság történetében eddig mindössze kétszer, 1961-ben és 1962-ben fordult elő, hogy a holdankénti búzatermés meghaladta a 10 mázsát, 1952-ben 6.4, 1962-ben több mint 13 mázsa kukoricát takarítottunk be átlagosan egy-egy holdról. 1952-ben 24 százalékkal csökkent a mezőgazdaság termelése az előző évihez képest, 1962-ben pedig egyáltalán nem esett vissza. 1952-ben a dolgozó parasztság jövedelme több mint 40 százalékkal volt kisebb, mint 1951-ben, 1962-ben pedig a szövetkezeti közös gazdálkodásból származó jövedelme valamivel meghaladta az 1961 éviét, ezek az adatok is azt bizonyítják tehát, hogy az egész ország parasztságához hasonlóan helyesen cselekedett a 40.000 zala megyei parasztszalád is, amikor a szövetkezés útját választotta, azt az utat, amely egyedül biztosítja további felemelkedését.

- sokan szóvá teszik mostanában, főleg a munkások közül: érdemes volt-e megvalósítani az utóbbi évek nagyszögű mezőgazdasági beruházásait? hiszen - mondják egyesek - az ezekre fordított milliárdokból jelentősen lehetett volna emelni a munkások, alkalmazottak fizetését, ez igaz, - de csak féligazság, a teljes igazság az, hogy a nagyszögű mezőgazdasági beruházások nélkül nem tudtuk volna és továbbra sem tudnánk megvalósítani a párt alapvető célkitűzését, amely szerint a szocializmus építésével állandóan együtt kell járnia az életszínvonal emelkedésének, igaz: ha a mezőgazdaság fejlesztése helyett a fizetések emeltük volna, ez pillanatnyilag valóban életszínvonal-emelkedést jelentene, de a mezőgazdaság fejlesztésének hiánya néhány év múlva ennél az emelkedésnél többszörösen nagyobbarányú visszaesést okozna, mert nélkülük csak: a kiskereskedelmi forgalom 50 százalékát az élelmiszereszek forgalma teszi ki; élelmiszeriparunknak csaknem teljes egészében, bőr- és gyapjuiparunknak közel 50 százalékban a hazai mezőgazdaság adja a nyersanyagot: tavaly összes exportunknak egyötöde mezőgazdasági illetve élelmiszeripari termék volt, amelyekért az iparban és a lakosság ellátásában nélkülözhetetlen külföldi cikkeket kaptunk. /folyt.köv./

17.45/a

- 44 -

RK

bb 59. /a mezőgazdasági ... 3. folyt./ m

ebből is nyilvánvaló, hogy az a 26 milliárd forint, amit az elmúlt választások óta beruháztunk a mezőgazdaságba, nemcsak paraszti érdekeket szolgált, hanem össznépi érdekeket, s ezen belül a munkásosztály érdekeit is, - hiszen a mezőgazdaság fejlődése nélkül nincsen életszínvonal-emelkedés.

- felmerül a kérdés, mi most a legfontosabb feladat a mezőgazdaságban? a legfontosabb itt is, akárcsak az élet más területein: következetesen megvalósítani a párt politikáját, azt a politikát, amelynek alapján kialakult a kölcsönös bizalom, e politika lényege: nagy erővel fejleszteni a közös gazdaságokat, a szocialista gazdálkodásra támaszkodva növelni a termelést, mert ez az alapja annak, hogy a parasztság nagyobb jövedelemhez, s a lakosság több élelmiszerhez jusson, de a közös gazdálkodás fejlesztése mellett változatlanul számítunk arra, hogy a szövetkezeti parasztság maradéktalanul kihasználja a háztáji gazdaságokban rejlő termelési és áruértékesítési lehetőségeket, ennek igen nagy a szerepe ma és még hosszú évekig mind a saját jövedelem, mind a közellátás szempontjából.

- az anyagi feltételek biztosítása mellett a mezőgazdaság fejlődése elsősorban a parasztság munkáján múlik. tevékenységük, alkotó energiájuk, azonban csak akkor bontakozhat ki teljesen, ha a helyi, szövetkezeti vezetők ezt igénylik, ha figyelembe veszik, hasznosítják a parasztságot tanácsait, tapasztalatait ebben az esetben sem szabad elfelejteni, hogy sok ember együtt mindig bölcsőbb, mint egy ember egymagában, ezt a közösségben rejlő nagy erőt a termelőszövetkezetekben is hasznosítani kell. a szövetkezetnek a tagsága a gazdája, neki kell érdemben döntenie a közös gazdálkodást érintő minden fontos kérdésben. e jogának mind teljesebb érvényesítésében a dolgozó parasztságot továbbra is egész társadalmunk segíti.

- eddig főként az eredményekről volt szó. - folytatta németh károly -, de ez egyáltalán nem azt jelenti, hogy mezőgazdaságunkban nincsenek hibák. termelőszövetkezeteink egymástól igen eltérő színvonalon gazdálkodnak, hiszen különböző körülmények között jöttek létre, s most is különböző feltételekkel, lehetőségekkel rendelkeznek, azoknak a szövetkezeteknek, amelyekben elsősorban a kedvezőtlen természeti viszonyok okozzák a nehézségeket, az állam továbbra is jelentős anyagi segítséget nyújt az adottságoknak megfelelő gazdálkodás kialakításához. azoknak a szövetkezeteknek, ahol a vezetés gyengeségében, tapasztalatlanságában van a hiba, a legtöbbet az erősebb testvér segíthet, dicsőretre méltó az andráshidai állami gazdaság vezetőinek vállalkozása, hogy „rendbehozzák”, a község sok problémával küzdő termelőszövetkezetét. /folyt.köv./

18,00/m

- 45 -

RK

bb 59. /a mezőgazdasági ...4. folyt./ m

ehhez hasonló segítőkészséggel, ezzel a szocialista emberre annyira jellemző szép tulajdonsággal már országszerte sok helyütt találkoztunk, s kérjük és javasoljuk, folytassa a kezdeményezést mind több erős, jól gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzem.

németh károly a továbbiakban a kulturális fejlődés eredményeivel s az életszínvonal alakulásával foglalkozott, majd befejezésül a következőket mondotta:

- a választás előestéjén büszkén vehetjük számba az elmúlt négy esztendő eredményeit. ezek az eredmények dolgozó népünk erőfeszítései mellett a párt helyes politikájából fakadtak, ezért kérem a magam s képviselőtársaim nevében: szavazzanak ennek a politikának a folytatására, a hazafias népfront jelöltjeire.

x x x

németh károly pénteken varga gyulával, a zala megyei pártbizottság első titkárával hahótra látogatott, s a művelődési otthonban a község, valamint a helyi nákóczi termelőszövetkezet vezetőivel beszélgetett a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről. pénteken délután a nagykanizsai felsőfoku növénytermesztési technikumot keresték fel. /mti/

bb 58. római sándor fogadta az új szovjet nagykövetet

gk/m/sr

1963. február 15.

római sándor, az országgyűlés elnöke pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta georgij apolinarievics gyenyiszovot, a szovjet szocialista köztársaságok szövetségének új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

bb 61. időjárásjelentés

tm/m/la

1963. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti február 15-én, pénteken 18 órakor:

felhős, párás idő

várható időjárás szombat estig: néhány helyen hószállingózás. az utakon síkosság. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 4 fok között. /mti/

18.02/a

- 46 -

[Handwritten signature]

bb. 49. fock Jenő látogatása győr-sopron megyében - választási gyűlés sopronban

vid tm/gy/sr

1963. február 15.

fock Jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, győr-sopron megye listavezető képviselője pénteken győr megyébe látogatott. délelőtt Lombos Ferencnek, az mszmp központi bizottsága tagjának, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkárának és dr. Katona Lajosnak, a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökének társaságában felkereste a fertődi növénynevelő és növénytermesztési kutató intézetet. dr. Pörpáczy Aladár, Kossuth-díjas egyetemi tanár, az intézet igazgatója és kutatótársai tájékoztatták a vendégeket az intézetben végzett növénynevelési munkákról, majd megtekintették a tavaszi pompában diszáló növényházakat.

ezután a vendégek Sopronba utaztak, ahol résztvettek a Petőfi színházban rendezett választási gyűlésen. az elnökségben helyet foglalt fock Jenő, Lombos Ferenc, dr. Katona Lajos, dr. Faller Jenő egyetemtanár, a hazafias népfront soproni városi bizottságának elnöke, dr. Gál János, a soproni városi és falpari egyetem rektora, Erdélyi Sándor, a soproni városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, továbbá a város számos más vezetője. az üzemek több kiváló dolgozója.

a gyűlésen fock Jenő mintegy ezer hallgató előtt mondott beszédet. / a beszédet korábbi kiadásainkban közöltük. kérjük a szerkesztőségeket, hogy fock Jenő látogatását és beszédét a vasárnapi számban szíveskedjenek közölni. /

a gyűlés után a vendégek felkeresték a soproni pamutipart. Grichisch Károly igazgató ismertette a gyár fejlődését. fock Jenő végül meglátogatta az üzemrészeket és elbeszélgetett a dolgozókkal. /mti/

kk. 50. elutazott budapestről az ndk állami tervbizottságának delegációja

tm/gy/vg/cz

1963. február 15.

az ndk állami tervbizottságának delegációja, amely az országos tervhivattal a távlati tervek egyeztetését kezdte meg, visszautazott berlinbe. az ndk állami tervbizottságának delegációját Hermann Grosse, az állami tervbizottság elnökhelyettese, a magyar delegációt Bakonyi Sebestyén Endre az országos tervhivatal elnökhelyettese vezette. /mti/

18.10/a

- 47 -

[Handwritten signature]

bb. 54. országos tejipari tanácskozás az élelmezésügyi minisztérium-
ban
t kf/sze/gy/vg/cz

1963. február 15.

az élelmezésügyi minisztériumban pénteken délután országos tanácskozást tartottak a tejipar szakemberei, vezetői. az értekezleten megjelent Kovács Imre élelmezésügyi miniszter, és dr. Dabronaki Gyula, a miniszter első helyettese is.

a tanácskozáson a minisztérium tejipari igazgatóságának új vezetője, Solt István összegezte az ipar múlt évi eredményeit, a termelés, a tejellátás tapasztalatait, s az ideitennivalókat. az eredmények ismertetésével egyidőben őszintén szóba került a tejiparban sajnos gyakori visszaélések ügye, a tejellátásban tapasztalt hiányosságok.

a tejipar a múlt évben 136 millió forintos beruházással gazdálkodott, s többek között gyöngyösön és Makón új tejüzemet hozott létre. a budapesti tejipari vállalatnál tejfelgyártó üzem építettek, s korszerűsítették a kelenföldi és az erzsébetvárosi tejüzem pasztörizáló részlegét. a tanácskozás megállapította, hogy a múlt évben ugyan javult a tej, a tejszín, és a tejtermékek minősége, de nem érte el a várt eredményt, hibákat találtak tejeskannák, a palackok zárásánál, a szállításnál, s mindez lehetőséget adott a fogyasztók megkárosítására.

az ipar ideit egyik legfontosabb tevékenysége a minőségi kifogások megszüntetése. szigorú előírás, hogy a szabványokban meghatározott követelményeknél alacsonyabb, rosszabb minőségű tej, vagy tejtermék nem hagyhat el egyetlen üzem sem. a minőség védelmére az ellenőrzés megszigorításán kívül számos intézkedést tesznek. többek között rövidesen elkészül a tejeskannák biztonságos lezárását segítő berendezés, s a vidéken már használt módszer a tejespalackok alumíniumfóliás lezárását a fővárosban is megoldják.

a tejipar ideit termelési feladata 4.7 százalékkal nagyobb a múlt évinél. a lakosság ellátására ebben az esztendőben 22 millió literrel több tejet, 112 vagonnal több vajat és 95 vagonnal több sajtot adnak. új terméként hozzák forgalomba - olasz tanulmányut eredményeként - a Pecarion-Romano juhsajtot, amelyből mintegy öt vagonnal exportra is gyártanak. az ideit beruházásokból többek között befejeződik a Rákospalotai tejpalackozó és a Tatabányai tejüzem építése. pécssett új tejüzem kialakításához kezdenek hozzá, s több mint ötvenmillió forintot költenek a meglevő üzemek felújítására, korszerűsítésére./mti/

18.15/a

- 48 -

PKK

bb 55. kitüntetés

k vm sr

1963. február 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. Mária Belának, az országos ideg-és elmegyógyintézet igazgatófőorvosának, az egészségügy területén kifejtett eredményes munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetés Dobi István, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál Kiss Károly, az elnöki tanács titkára, dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter és Óvári Miklós, az MSZMP KB osztályvezető helyettese./mti/

- . -

bb 56. pedagógus képzőművészeti kiállítás nyílik az Egressy Gábor klubban

1 re/tr vm sr

1963. február 15.

február 19-én országos pedagógus képzőművészeti kiállítás nyílik az Egressy Gábor Művelődési klubban. a rajztanárok kiemelkedő alkotásait mutatják be./mti/

- . -

bb 57. négy és félmillió muzeumi látogató - több mint kétezer előadás - új kiállítások 1963-ban - sajtótájékoztató muzeumaink munkájáról

t lv/tm vm sr

1963. február 15.

a magyar újságírók országos szövetségének székházában pénteken sajtótájékoztatót tartottak. Liptai Ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője ismertette, hogy 1962-ben milyen eredményeket értünk el muzeumi vonatkozásban és szólt az ideit tervekről. bevezetőben kiemelte az elmúlt esztendő egyik fontos eseményeként: a vidéki muzeumok átkerültek a megyei tanácsok hatáskörébe, s ma már megállapítható, hogy ez helyes intézkedés volt. a tanácsok körültekintőbben foglalkoznak a muzeumok ügyeivel és továbbfejlesztésükhöz jobb feltételeket teremtettek.

/folyt.köv./

18.20/a

- 49 -

PKK

/bb 57. négy és.....1.folyt./vm

a tájékoztató ezután elmondotta: a dolgozók egyre növekvő érdeklődését mutatja, hogy az elmúlt évben, a korábbi esztendőkhöz viszonyítva, 12.5 százalékkal emelkedett a muzeumlátogatók száma, s 12 hónap alatt meghaladta a 4.5 milliót. az unesconak ide vonatkozó statisztikai jelentése szerint magyarországon a világon a második helyet foglalja el és az ország lakosságának számához viszonyítva megelőzte franciaországot, olaszországot, hollandiát és az egyesült államokat.

ezután liptai ervin hangsúlyozta, hogy 1962-ben az ugynevezett előadásos propaganda terén is jelentősek az eredmények. a régészek, a történészek, továbbá a képzőművészettel, a természettudományokkal foglalkozó szakemberek több mint kétezer ismeretterjesztő előadást tartottak. a muzeumok tudományos dolgozóinak munkáját dicséri az is, hogy az elmúlt évben összesen 612 monográfia, tanulmány, illetve cikk jelent meg. említésre méltó ezen kívül, hogy 15 muzeum évkönyvet adott ki. népi államunk továbbra is segíti a muzeumtárgyak megóvását: a fővárosban és a vidéken emelték a restaurátorok számát, többhelyen új restaurátor-műhelyt létesítettek. még ebben az évben a központi muzeológiai-technológiai csoport a restaurátorok továbbképzésére tanfolyamot indit, a legújabb tudományos módszerek ismertetésére.

liptai ervin az ideai tervekről szólva elmondotta:

- a lehetőségekhez képest a megyei székhelyeken új, állandó jellegű kiállítást nyitnak, így többek között székesfehérvárott, szekszárdon, kecskeméten, tatán, szolnokon, veszprémben, miskolcon és békéscsabán. az egri várban eger történetének emlékeit mutatják be.

több állandó kiállítás nyílik külföldön is. így a brünni spielberg várában nyíló kiállítás a tizenharmadik század végén és a tizenkilencedik század elején ott szünylő, magyar felvilágosodást képviselő írók emlékének adózik. auschwitzban a fasiszmus magyar áldozatainak emlékére rendeznek kiállítást.

az ideai tervben szerepel még néhány külföldi kiállítás anyagának hazai bemutatása, így a szépművészeti muzeumba „látogat”, a berlini muzeum világhírű egyiptomi gyűjteménye, a néprajzi muzeumba pedig a drezdai muzeumnak „afrika művészete”, című anyaga./mti/

18.30/a

- 50 -

bb 60. „a nemzet egésze számára építünk gazdagabb, szebb, boldogabb jövőt”, - szirmai istván beszélt a műszaki egyetemen tartott választási gyűlésen

t zs/hné/m/sr

1963. február 15.

szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, pénteken ellátogatott a budapesti műszaki egyetemre. az egyetemen a kerületi pártbizottság és tanács vezetői, továbbá az egyetem rektora és oktatói kara fogadta. ott volt dr. csürös zoltán egyetemi tanár, a kerületi népfrent-bizottság elnöke és dr. perényi imre, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora is.

szirmai istván délelőtt az egyetem rektori tanácsában eszmecsere-t folytatott a két társintézmény, a budapesti műszaki egyetem és a - építőipari és közlekedési műszaki egyetem vezetőivel, tanáraival a mérnökképzés problémáiról, időszerű feladatairól. délután az egyetem nagy előadói termében választási gyűlést tartottak.

bozsó lászlónak, a budapesti műszaki egyetem pártbizottsága titkárának megnyitó szavai után szirmai istván mondott beszédet.

- ilyenkor, választások előtt, az ország népe összegezi az elmúlt évek eredményeit és meghányja-veti a következő időszak terveit, programját is. azt hiszem nyugodtan mondhatjuk, hogy az ilyen nagy, országos mérleg készítésekor nincs okunk szűgyenkezni. a magyar dolgozók nyugodtan, békésen élnek, munkálkodnak: az életszínvonal emelkedik, nem kell tartanunk, nincstelenségtől és nélkülözéstől. gyarapszik, gazdagodik, épül és szépségben véve nagyon biztató, kedvező is, nem jelentheti azt, hogy most már megálljt mondhatunk. megpihenhetünk „babérainkon”, a szocializmus alapjainak lerakását befejeztük, most tehát hozzáfoghatunk a szocializmus teljes félepitéséhez. könnyebb életet kell biztosítanunk, olyat, amelyben még kevesebb a gond, még több a kultúra, s nagyobb a bőség - ez pedig annyit jelent, hogy kemény munka, sok fáradság vár még ránk.

szirmai istván ezután részletesen elemezte, mit jelent a szocialista alapok megteremtése társadalmunk életében, a népgazdaság különböző területein. egyebek között rámutatott:

/folyt.köv./

18.35/a

1905

- 51 -

/bb 60. ,,a nemzet...1.folyt./vm

- ma már minden feltétel adott ahhoz, hogy valóban egységes, szocialista nemzeté formálódjék a magyar nép. nem emésztik belső harcok a nemzetet, testvéreként, egy családban élhetünk, küzdhetünk közös céljaink valóraváltásáért, s oly sok hányattatás után végre megvalósíthatjuk legjobbjaink álmát, az egységes és szocialista nemzetet.

a továbbiakban a választási előkészületekről szólt, arról a nagy, egész országot átfogó tanácskozásról, amelyen népünk megvitat- ta a párt politikáját, véleményt mondott a múlt eredményeiről és a jövő terveiről.

- tarsolyunkban nincsenek választási ígéretetek, amelyek a régi választások korteseinek szájából csak úgy záporoztak. ígéret helyett csak programot adhatunk, csak azt az igazságot hirdethetjük, hogy e program minden pontjának valóraváltásáért küzdelmes, nehéz harcot, fáradságos életet kell vállalni. ez az élet éppen ezért szép, tartalmas élet, s azt szolgálja, hogy a nemzet egésze számára építsünk gazdagabb, szebb, boldogabb jövőt.

szirmai istván ezután rámutatott, hogy népgazdaságunk egészsé- ges fejlődése tükröződik felsőoktatási intézményeink hálózatának bővülésében, az oktatói kar és a hallgatók számának emelkedésében is. a budapesti műszaki egyetemen például az 1937-1938-as évben 552 hallgató tanult, 1958-1959-ben - ekkor már két egyetemre vált - a hallgatók száma meghaladta a négy és fél ezret, a jelenlegi tanév- ben pedig a nappali, esti és levelező tagozatokon összesen 8313-an tanulnak. az 1958-1959-es tanév óta 563-ról 700-ra emelkedett a tanárok száma is. hazánk műszaki egyetemein 1958-1959-ben 9600 volt a tanulók száma, ma viszont 16.800.

- ez azonban még mindig kevés, népgazdaságunknak sokkal több műszaki és építő szakemberre van szüksége. az igényeket jól tükrözik a mérnökképzés fejlesztési tervei, amelyek 1980-ig szabják meg az előrehaladás ütemét. e program szerint például a budapesti műszaki egyetemen a nappali tagozat hallgatóinak száma 8600-ra, az esti levelező hallgatók száma pedig kerekén 8000-re emelkedik majd. a 8600 hallgató befogadásához szükséges oktatási, kollégiumi kapacitás bővítésének befejezését már 1968-ra tervezik az illetéke- sek, s a beruházások becsült összege 650 millió forintba rug. hason- lóan növekszik a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatói és tanári karának száma, s a beruházási összeg ott is csaknem három- negyed milliárd forint lesz.

/folyt.köv./

18.47/a

1950

[Handwritten signature]

- 52 -

/bb 60. ,,a nemzet.....2.folyt./vm

a beruházási összeg következtében 1200-ra növekszik majd a veszp- rémi egyetem hallgatóinak száma, s az 1968-1969-es tanévben megkezdő- dik az oktatás az új győri műszaki egyetemen is.

szirmai istván ezután az egyetem professzori karához fordult:

- kérem, ne feledkezzenek meg arról, hogy azok a fiatalok, akiket önök tanítanak, már a szocializmus teljes felépültének korában fognak harcolni a kommunizmusért. boldogtalan, félemberek lesznek, ha abban a korban nem felelnek meg az új, magasabb köve- telményeknek, ha nem lesznek képesek továbbfejleszteni tudományukat, ha nem kommunista módjára tanulnak meg élni és gondolkodni, ha nem teszik magukévá a marxizmus-leninizmus világnézetét.

- az önök nevelő munkája elengedhetetlenül fontos része pártunk világnézeteti harcának, hiszen önöknek mind több és több, bátor, az újat felkaroló, az elavulttal szemben mindig a haladót támogató, a konzervatív ,,elmeszesedett,, gondolkodás ellen mindig harcra kész forradalmárrá kell kibocsátani kezük alól. ha ezt a feladatot sikerrel oldják meg, eredményes harcosai lesznek annak az eszmei offenziávnak, amelyet pártunk nyolcadik kongresszusa indi- tott az avult gondolkodás, az elmaradottság, a visszahúzó régi, idejét múlt felfogás ellen.

- mit is jelent a gyakorlatban az eszmei offenzíva? - tette fel a kérdést. világnézeteti harcot a marxizmus-leninizmus győzelméért, olyan küzdelmet, amelynek döntő részét az oktatók, nevelők, a pedagó- gusok vívják meg a fiatalok tudatának formálásáért, a szocialista gondolkodási mód térhódításáért. ennek az eszmei harcnak át kell fognia nemcsak a szellemi élet, a kultúra területeit, hanem egész életünket, s csak úgy érhet el sikereket, ha minden napirenden levő, időszerű kérdésben tiszta képet ad. az eszmei offenzíva tehát hosszú, szivós, okos érvelést, meggyőzést követelő pedagógiai munka; az osztályharcnak az a finom, döntően pedagógiai eszköze, formája és módszere, amellyel megnyerjük az embereket, szociálistá- vá tesszük őket.

/folyt.köv./

18.55/a

1950

[Handwritten signature]

- 53 -

bb 60. /,,a nemzet ... 3. folyt./ m

az eszmei harc osztályharc a javából, s az emberek mind teljesebb megnyeréséért, céljaink egyre gyorsabb, jobb valóraváltásáért folyik.

- meggyőződésünk, hogy népünk politikai, kulturális felemelkedése számottevően meggyorsítja a szocializmus építését. ha népünk ismeretekben gazdagabb, kulturáltabb, akkor erősebb, szilárdabb társadalmunk is - ez pedig nem lehet közömbös, sem népünk, sem az egyetemes emberi haladás szempontjából.

- az eszmei harc célja: segítségnyújtás a marxizmus-leninizmus alkalmazásához, az ipar, a mezőgazdaság, a különböző tudományágak, az iskolai nevelés, a művészeti alkotó munka feladatainak megoldásához. természetesen kiterjed minden ellenséges, ideológiai nézettel szembeni harcra, döntően a kispolgári gondolkodás és izlés, a maradiság ellen, a szocialista erkölcs, a szocialista munka győzelméért, az eszmei offenzíva feladata a marxizmus-leninizmus tisztaságának védelme, minden jobboldali vagy baloldali torzítási kísérlet ellen, a hazai és a nemzetközi munkásmozgalomban egyaránt. feladata a béke ügyének, a békés egymás mellett élés eszméjének szolgálata, a nép tisztánlátásának, eszmei egységének megteremtése. a párttagoknak, a pártonkívüli kommunistáknak, a fizikai és szellemi munkásoknak egyaránt össze kell fogniuk az ország eszmei egységének valóraváltásáért, megszilárdításáért, mert ez az egység hatalmas erőt jelent.

szirmai istván a továbbiakban elemezte, hogy a 8. kongresszuson meghirdetett eszmei offenzíva milyen követelményeket, feladatokat állít e harc részesei elé.

- a szellemi munkásoktól, a pedagógusoktól, a különböző tudományágak művelőitől, a művészekről, s az egész magyar értelmiségtől azt várjuk, hogy nyújtson segítséget egyebek között a párt parasztpolitikájának végrehajtásában. sokat várunk az értelmiségtől a parasztság aktivizálása és nevelése terén, hiszen az eszmei harc nagy szerepet játszik a falu életének, arculatának megváltoztatásában is. bővíteni kell a parasztság ismeretanyagát, fokozni kell kulturális szintjét, meg kell tanítani a nagyüzemi gazdálkodás legfejlettebb módszereire, technikájára. meg kell értetnünk dolgozó parasztjainkkal az eszmei harc során, hogy jobb munkájuk nemcsak az ország népének magasabb szintű ellátását szolgálja, hanem távolabbi célok elérését is siettetni. a mezőgazdasági termelésben is el kell érniük, sőt túl kell haladnunk a világszínvonalat - s az ehhez szükséges tudással, kulturáltsággal az eszmei offenzíva katonáinak kell felvértezniük parasztságunkat.

/folyt.köv./
19.00/a

193

PKK

- 54 -

bb 60. /,,a nemzet ... 4. folyt./ m

akadnak még multból ittmaradt ellentmondások, amelyeket segítenünk kell feloldani, vannak még problémák a munkafegyveléssel, a közösségi érzéssel, a közösség vagyonának kezelésével. ezeknek megoldásában ugyancsak legfontosabb eszközeink az eszmei fegyverek.

az irodalmi és művészeti élet néhány időszerű kérdését érintve szirmai istván rámutatott:

- a különböző művészeti területek - köztük természetesen az irodalom - nemcsak eszközei, hanem közegei is az eszmei offenzívának. a párt a valóságból indul ki, amikor reálisan számol azzal, hogy irodalmi és művészeti közéletünk világnézeti, eszmeileg még nem egységes. az eszmei egységet itt sem lehet egy csapásra, valamiféle hatalmi szóval megteremtetni. a realitás azt követeli, hogy a szocialista-realista művészet és irodalom mellett engedjünk teret más, becsületes szándéku, nem ellenséges művészi alkotásoknak is, az alkotás megítélésénél az a kritérium: azt a heroikus küzdelmet szolgálja-e, amelyet a magyar nép folytat? ha igen, akkor becsületes szándéku művészi produktum, ha pedig nem, akkor kinek kell, mire való?

- persze világosan kell látni: az a tény, hogy a szocialista-realista alkotások mellett teret adunk más jószándéku és művészi értékű alkotásoknak, nem jelent a párt részéről valamiféle beleenyugvást, eszmei megalkuvást. tudomásul vesszük, hogy még nincs meg a művészetnek ebben vagy abban az ágában az eszmei egység, de minden erőnkkel, eszközzel segítjük a szocialista művészet megteremtését. ilyen segítség például a megalkuvás nélküli harc a dekadens polgári és kispolgári nézetek ellen. rendeletileg, adminisztratív eszközökkel nem lehet eldönteni olyan vitákat, hogy milyen művészi megformálás és stílus a legjobb, - annál kevésbé, mert a szocialista-realizmus magában foglalja a kísérletezés szabadságát, a különböző stílusirányzatok létjogosultságát, a témák és formák változatosságát. a lényeg az, hogy mindannyian határozottan lépünk fel, ha úgy érezzük, hogy idegen, káros eszméket akarnak beplántálni a magyar irodalomba, vagy valamelyik más művészeti ágba. lépünk fel minden pesszimista, sötét hangulat ellen, utasítsuk el az üres formalizmust, a dekadenciát, a valóságtól elforduló, a valóságot nem tükröző, öncélú modernkedést.

- az eszmei harcra tehát szükség van ezen a területen is. vannak irodalmi folyóirataink, a napilapok, a televízió, a rádió, ezernyi lehetőséget nyújt irodalmi termékek nyilvánosságához: a különböző orgánukok, irodalmi fórumok szerkesztőitől - akiket harcostársaknak, fegyvertársaknak tekintünk az eszmei offenzívában, - több figyelmet és fegyelmet kérünk. mindenkinek tudnia kell - s elsősorban nekik - hogy az eszmék területén nincs és nem is lehet békés egymás mellett élés. /folyt.köv./
19.15/a

- 55 -

PKK

/bb 60. ,, a nemzet.....5.folyt./vm

irodalmi és művészeti életünk eszmei egységét, éppugy, mint egész társadalmunk eszmei egységét, csak elvi alapon, szívós, meggyőző munkával, a marxizmus-leninizmussal szemben álló felfogások elleni következetes eszmei harcban teremthetjük meg.

- újabban, mondhatni divat hirdetni a „nemzedéki-elvet,, a nemzedéki elv mögött valójában kis írói és művészi csoportoskák tömörülnek, amelyek magukat „nemzedékké,, toborozzák, s azt mondják, hogy ők, mint nemzedék, korosztály, valami különlegeset tudnak mondani a világnak.

- mi erre azt mondjuk, hogy a nemzedéki elv szemben áll az osztály-elvvel. nem feltétlenül az a fiatal az eszmék és a gondolatok harcterén, aki éppen egy bizonyos évben született; lehet, hogy az idősebb, a jóval korosabb az igazán modern és korszerű. mert mi a korszerű? az, ami szocialista - tehát korszerűtlen minden, ami nem szocialista. nemzedékekkel nem lehet osztályokat helyettesíteni, a nemzedéki harc klikk-harc lehet / és döntő mértékben az is/, ami nem helyettesíti és nem is helyettesítheti az osztályok harcát.

- van azután egy másik olyasféle irányzat az irodalmi és még a képzőművészeti berkekben is, hogy egyesek minduntalan azt hajtogatják a maguk sajátos eszközeivel; ilyen gond, olyan nemézség, amolyan probléma van, ezt sem csináljátok jól, azt sem...

- félreértés ne essék: senkitől nem kívánjuk azt, hogy szemelnyva a hibák fölött, csak a jót és a szépet lássa. ez helytelen lenne. viszont éppen ilyen helytelen az, ha valaki csak a szépet és a jót nem látja. azt kérjük mindenkitől: legyenek pártosak a dolgok, jelenségek megítélésében. ahogy senki nem maradhat pártatlan a háború és a béke kérdésében, a gyarmati elnyomás és a felszabadítás, vagy a reakció és a haladás kérdésében, ugyanugy minden alkotó művész, minden becsületos dolgozó ember legyen pártos a nép mellett, a szocializmus mellett, legyen pártos akkor, amikor összeütközik az új a haladóval, a régi az elavulttal - akár falun, akár városban, akár a fizikai, akár a szellemi munka területein.

- a tudomány és a művészet is a régi és az új közötti küzdelemben fejlődik, halad előre. ezen a téren fegyvernyugvás soha sincs, mert az ilyen szünet a halált jelentené. a jó, az új, állandó harcban áll a rosszal, a régivel, s ebben a küzdelemben senki sem lehet pártatlan szemlélő. az új, a haladó melletti pártos küzdőtársnak kell lennünk.

/folyt.köv./
19.25/a

1941

Handwritten signature

- 56 -

/bb 60. ,, a nemzet.....6.folyt./vm

szirmai istván beszéde végén arra kérte a gyűlés résztvevőit; február 24-én adják szavazatukat a haladás programjára, országépítő terveink megvalósulására.

- bizonyosak vagyunk abban, hogy a választások napján a szavazásokban is kifejezésre jut népünk és pártunk egysége, az egymás iránti bizalom és népünknek a szocializmusba vetett rendíthetetlen hite - fejezte be szavait a résztvevők nagy tapsa közben.
/mti/

bb 52. ünnepi est a magyar-szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésének 15. évfordulója alkalmából

t ms/sze/m/sr 1963. február 15.

a magyar szovjet baráti társaság országos elnöksége pénteken a magyar állami népi együttes székházának dísztermében ünnepi estet rendezett a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésének 15. évfordulója alkalmából.

az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke, péter jános külügyminiszter, incze jeno külkereskedelmi miniszter, dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, venécz jános, a budapesti pártbizottság titkára, anda jános, az 1. kerületi pártbizottság titkára, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, dr. kardos lászló egyetemi tanár és dr. vadász elemér akadémikus, az mszbt alelnökei, kristof istván, az mszbt főtitkára, ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára, barati józsef, a hazafias népfront országos tanácsának osztályvezetője, valamint az 1. kerület több kiváló dolgozója: elekes andrásné, gönczöl mihályné, mathejka jánosné, sárdi lajosné és szegfü gyula. ott volt és ugyancsak az elnökségben foglalt helyet. g.a.gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete és k.i. provalov vezérezredes, az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnoka. /folyt.köv./

19.35/a

1941

- 57 -

Handwritten signature

bb 52. /ünnepi est ... 1. folyt./ m

az ünnepi estét a magyar és a szovjet himnusz hangjai után római sándor nyitotta meg, majd kristóf istván mondott ünnepi beszédet.

/kristóf istván beszédét korábbi kiadásunkon közöltük emaróját feloldjuk!/
ezután g.a.gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete mondott beszédet.

- engedjék meg, hogy a szovjet nép nevében melegen üdvözljem önöket és az egész testvéri magyar népet e jelentős évfordulónk alkalmából, - mondotta bevezetőben, majd a két ország gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatainak fejlődését méltatta.

- nagy fejlődést értünk el országaink kereskedelmi kapcsolatai terén, a szovjetunió magyarország legnagyobb kereskedelmi partnere, részesedése a magyar népköztársaság külkereskedelmében 34 százalékot tesz ki. a szovjetunióból magyarországra érkező áruk túlnyomó többsége ipari és mezőgazdasági nyersanyag, valamint félkész áru, ezenkívül gépeket, többek között traktorokat, kombajnokat, gépkocsikat szállítunk magyarországnak, a magyar népköztársaságnak a szovjetunióba irányuló exportja viszont legnagyobb részt készáru, a magyar diesel-mozdonyokat, személyszállító kocsikat, tengerjáró hajókat, portáldarukat, rádió-relé berendezéseket, műszeripari gyártmányokat országunkban a kommunista építkezés sok fontos területén alkalmazzák, nagy a kereslete a szovjetunióban a magyar könnyűipar termékeinek is.

- a két ország gazdasági kapcsolatainak fontos láncszeme a műszaki-tudományos együttműködés, amely a kétoldalú kapcsolatok révén és a kgst keretén belül egyaránt fejlődik. ennek az együttműködésnek nagyszerű eredménye a barátság-olajvezeték és a béke villamos távvezeték kiépítése, 1962 végén a szovjetunió és a magyar népköztársaság hosszulejártatú együttműködési egyezményt kötött az alumíniumgyártásra vonatkozóan.

/folyt.köv./

19.42/a

- 58 -

[Handwritten signature]

bb 51. tizórás helytállás

vid/te/m/ki

a dunaujvárosi 2-es kohó tésre szorul, hat hét van már mind gyakoribbak a kisebb a kohó tetején az elegyelos kup leszakadt, s emiatt csak ni a kohót.

F/1/1
St. Aug.
Feb. 15. 59. lap;

bruár 15.

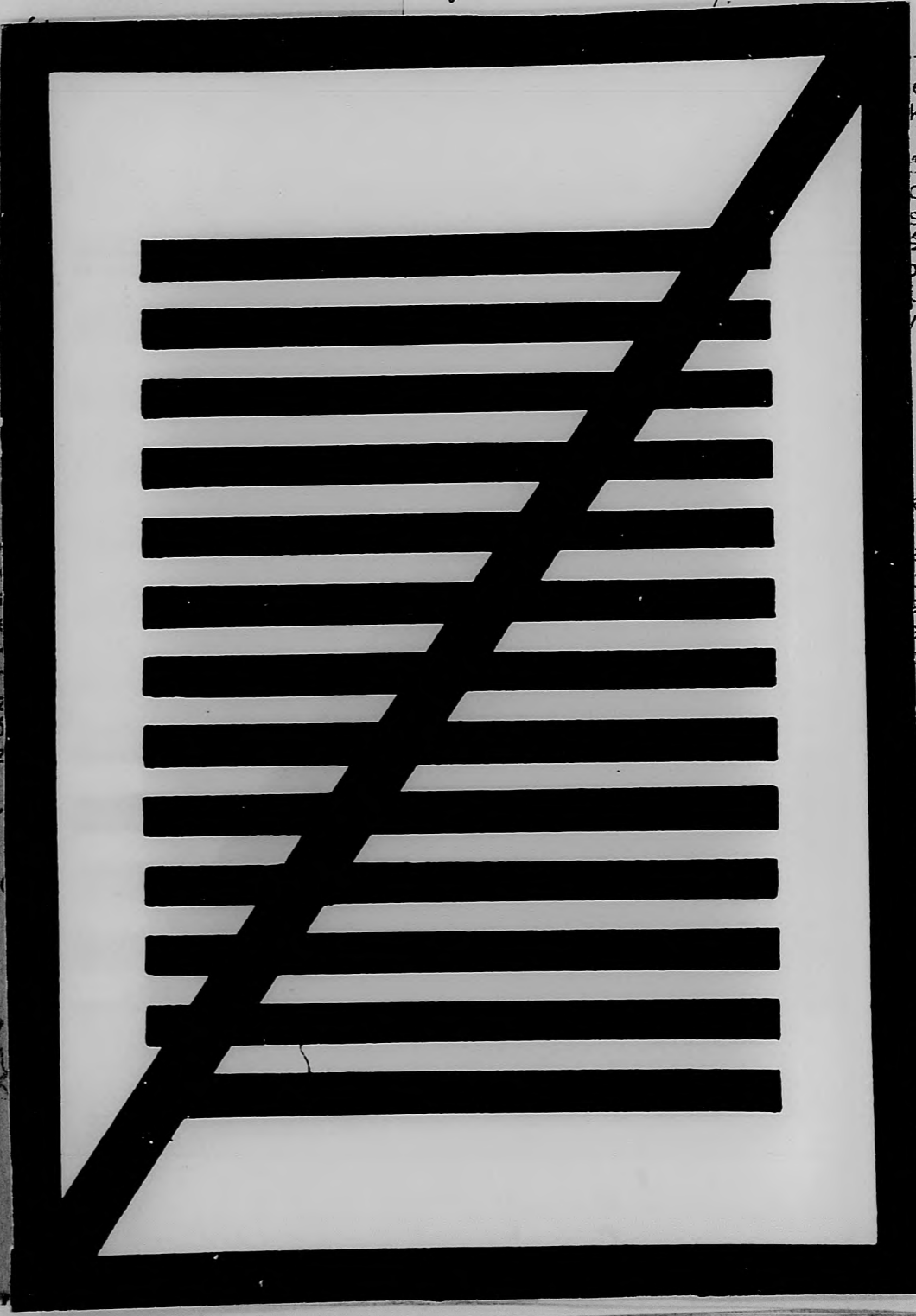
logy átépít-
déséig, de
délután
e, a kis-
k üzemeltet-

éj
ve
ny
sz
se
zá
vé
a
vá
ny
na

bb
vid

a k
set
her
ki
pótl
szár
össz
autó
busz
kár.
zatl

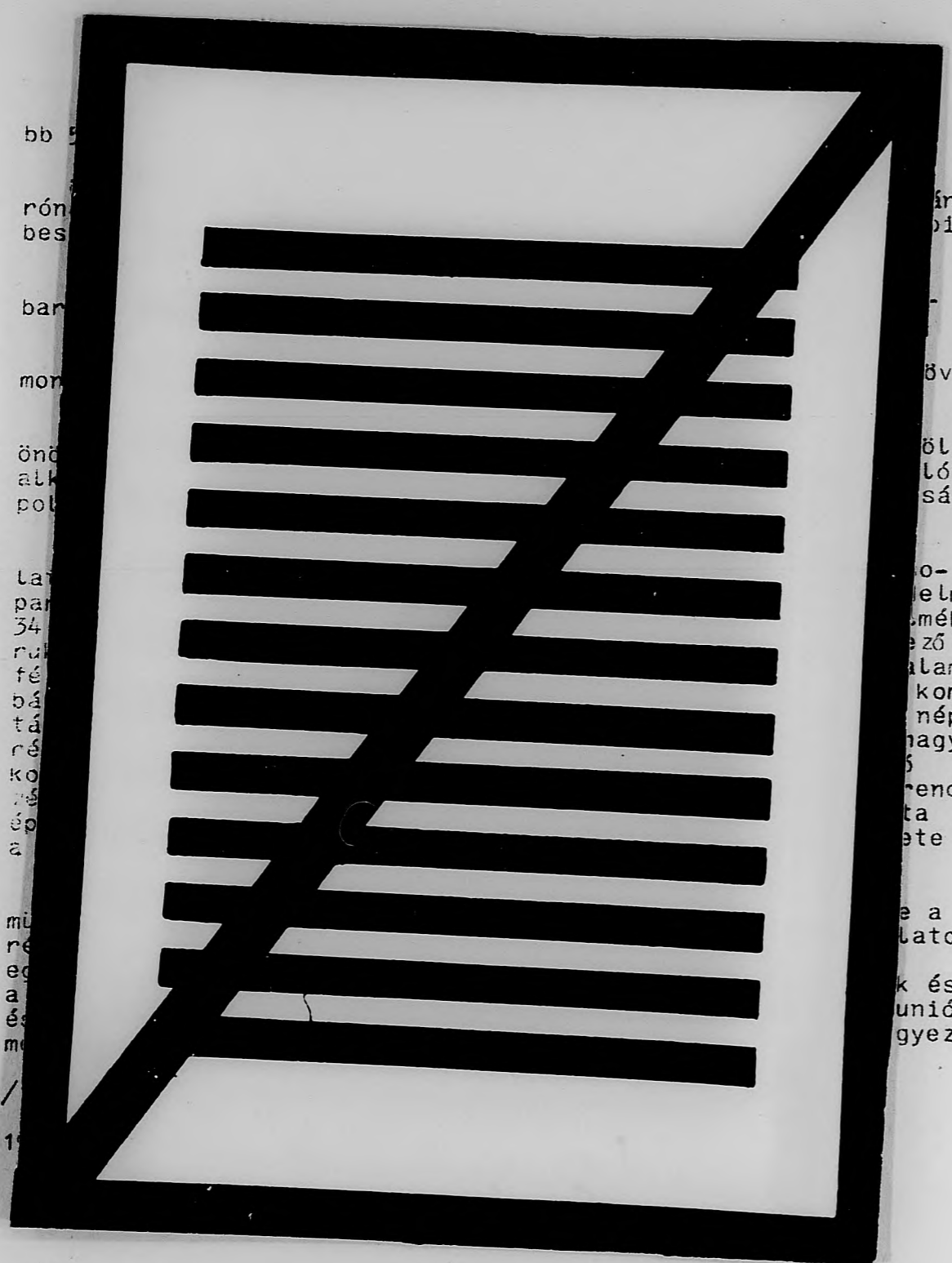
19.5

tást
érnök,
kus irá-
visz-
rdaru
cel „el-
sta jel-
éhez,
bor ist-
tett
vtat-

ár 15.

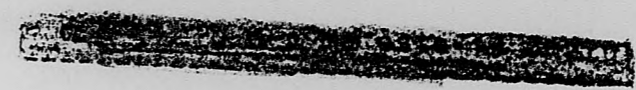
egyet.
pale-
z te-
e-
a
szek-
zött
er-
autó-
ett
tgyá-

bb 5
rón
bes
bar
mor
önö
alk
pol
la
par
34
ru
fé
bá
tá
ré
ko
és
ép
a
mü
ré
eg
a
és
m
/
1

in
bi
öve
öljem
lónk
sági,
o-
elmi
mében
ező á-
lamint
kom-
népköz-
nagyobb
rende-
ta
ete
e a
latok
k és
unió
gyez-

Handwritten signature or initials.

bb 51. tizórás helytállás a nagykohó tetején
vid/te/m/ki

1963. február 15.

a dunaujvárosi 2-es kohó annyira „kiöregedett”, hogy átépítésre szorul. hat hét van még hátra az átépítés megkezdéséig, de már mind gyakoribbak a kisebb üzemzavarok. csütörtökön délután a kohó tetején az elegyelosztó egyik fontos berendezése, a kiskup leszakadt, s emiatt csak rendkívül óvatosan tudták üzemeltetni a kohót.

éjszakai műszaki konzultáció eredményeként a vasolvasztást éjjel tájban megszüntették, s pénteken reggel két fiatal mérnök, Verbó István kohó üzemvezető és orosz endre kohó főmechanikus irányításával, nehéz körülmények között hozzáfogtak a kiskup vizsgáláshoz. a kohó tetején, 45 méter magasban, szerelődaru segítségével felemelték az egy tonna súlyú kiskupot. porércel „elzárták”, a nagykup résein a gázszivárgást, majd a szocialista jelvényes béke brigád tagjai hozzáláttak a kiskup megerősítéséhez. a nagy hőségben hován pál, lendvai istván, tosek lajos és bor istván, szocialista brigádjelvényes hegesztők tizórás megfeszített munkával péntek estére rögzítették a kiskupot és ismét folytatnatták a kohóban a vasolvasztást. /mti/

bb 53. több balesetet okozott tolna megyében a pénteki köd
vid/sze/m/ki

1963. február 15.

péntek reggelre sűrű köd borította csaknem egész tolna megyét. a köd a délelőtti órákban sem szakadt fel és számos közúti balesetet okozott. bátaszéken az aköv és a báta november 7. tsz teherautója ütközött össze, bonyhádron pedig autóbussz rohant neki egy pótkocsis teherautónak. az összeütközés következtében a pótkocsi körülbelül negyven méterre kivágódott az ut mellé. szekszárd mellett ugyancsak pótkocsis teherautó és autóbussz ütközött össze, simontornyánál pedig személyautó szaladt neki egy teherautónak. baleset történt kocsoła mellett is, ahol ugyancsak autóbussz és teherautó ütközött össze. emberéletben sehol nem esett kár. a vizsgálatok szerint a balesetek legnagyobb részét a vigyázatlan vezetés okozta. /mti/

- 60 -

19.50/a

Handwritten signature or initials.

bb 62. előadás a csehszlovák kulturában

t s/tr vm sr

1963. február 15.

a csehszlovák kultúra nagytermében pénteken dr. sziklai
lászló kandidátus főiskolai tanár a szlovák felvilágosodás címmel
előadást tartott./mti/

- . -

bb 64. speciális műszerüzlet nyílt a majakovszkij utcában

t kf/gg vm vg

1963. február 15.

a műszerezés és automatizálás fokozásában egyre nagyobb
feladat hárul a műszerkereskedelemre is, amely az üzemek, gyárak
igényeit igyekszik mind jobban, mind gyorsabban kielégíteni.
ezért a műszer-és irodagép értékesítő vállalat, mintatermék kívül
pénteken megnyitotta második műszer-szaküzletét a majakovszkij
utca 59. számán. a korszerűen berendezett, raktárral ellátott új
boltban elektromos, elektronikus, nukleáris műszereket és automatika-
elemeket hoznak forgalomba. a bolt technikus és mérnök szakemberei
állandó tanácsadószolgálatot is tartanak a műszerek helyes megvá-
lasztásáról, alkalmazási területeiről, felhasználásáról. az új boltot
arra is felhasználják, hogy időnként ott mutatják majd be a legújabb
műszerek mintapéldányait, a külföldi és a hazai műszerújdonságokból
pedig kisebb kiállításokat is rendeznek./mti/

- . -

bb 63. a divsz tiltakozása az iraki haladó erők üldözése ellen

k bc/gg vm

1963. február 15.

a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizott-
sága budapesten tartott ülésén állást foglalt a legutóbbi iraki
eseményekkel kapcsolatban. felemelte tiltakozó szavát az iraki
nép nő fiainak üldözése ellen. a divsz felhívta társszervezeteit
és a világ demokratikus ifjúsági erőit, hogy fejezzék ki szolidari-
tásukat az iraki haladó erőkkel, a néppel, az ifjúsággal./mti/

- . -

19.55/a

- 61 -

BR

bb 65. losonczi pál földművelésügyi miniszter látogatása somogyban

vid hné vm fm

1963. február 15.

losonczi pál, az mszmp központi bizottságának tagja, a földművelésügyi miniszter, somogy megye listavezető országgyűlési képviselőjelöltje, két napra somogyba látogatott. csütörtökön kaposváron a megye vezetőivel tanácskozott. délután dr. takács istvánnak, a kaposvári járási pártbizottság titkárának társaságában nagybajom-
ba utazott, ahol választási gyűlésen mondott beszédet.

pénteken délelőtt németh ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában a miniszter meglátogatta a felsőfokú mezőgazdasági technikum állattenyésztési tagozatán tanulókat és eszmecserét folytatott az iskola igazgatójával, tanáraival. losonczi pál délután a balatonboglári állami gazdaságban megtekintette a borpalackozó üzemet, majd a gazdaság vezetőivel a jövő tervekről beszélgetett./mti/

- . -

bb 66. britten „szentivánéji álom”, című operájának magyarországi bemutatója debrecenben

vid fm/tné vm fm

1963. február 15.

a debreceni csokonai színház pénteken este nagy sikerrel mutatta be - hazánkban először - benjamin britten: szentivánéji álom című operáját. a shakespeare művéből írt operát legelőször 1960-ban aldeburghban adták elő. azóta berlin, hamburg, london, zürich, milánó, pozsony és bécs operaszínpadain is játszották.

a darabban a debreceni operatársulatnak csaknem minden tagja fellép és külön erre az alkalomra alakított 24 tagú gyermek-kórus is közreműködik. a szöveggönyvet a shakespearei szöveghez, illetve arany jános fordításához hűen blum tamás karnagy írta. az operát vámos lászló rendezte, a zenekart mura péter vezényelte.
/mti/

- . -

20.00/a

- 62 -

Handwritten signature

bb.67. kállai gyula látogatása az operaházban

sze/a sr

1963. február 15.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken délután ellátogatott a magyar állami operaházba, ahol nádassy kálmán igazgató, a színház vezetősége, az operaház művészeti tanácsának tagjai, továbbá párt- és társadalmi szervezetek képviselői fogadták. kállai gyula az operaház vezetőivel és művészeivel az időszerű politikai és kulturális kérdésekről beszélgetett.
/mti/

- . -

~~.....~~
a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 60. számú hír/ „a nemzet egésze számára.....”, szirmai istván beszéde/ második folytatás második bekezdésének első sorától a szöveg helyesen:

kérem, ne feledkezzenek meg arról, hogy az önképző munkája elengedhetetlenül fontos része...

a harmadik bekezdés ötödik sorában a „forradalmárt”, szó helyett „kommunista szakembert”, írandó.

a negyedik bekezdés hatodik sorától a szöveg:

.....hanem egész életünket. hosszú, szívós, okos érvelést...

a harmadik folytatás első három sorát kérjük törölni.

a harmadik folytatás első bekezdésének harmadik sorától a szöveg:

.....szilárdabb társadalmunk is.

a szellemi munkásoknak egyebek között több segítséget kell nyújtaniuk a parasztságnak, hiszen az eszmei harc nagy szerepet játszik a falu életének, arculatának megváltoztatásában is. bővíteni kell a parasztság ismeretanyagát, fokozni kulturális szintjét, meg kell tanítani a nagyüzemi gazdálkodás legfejlettebb módszereire, hiszen a mezőgazdasági termelésben is el kell érniünk....

a negyedik folytatás első öt sora törölendő.

a negyedik folytatás második bekezdésének első sorától hat sor törölendő. utána a helyes szöveg: „a realitás azt követeli....

a harmadik bekezdés nyolcadik sorától a szöveg:

/folyt.köv./
21.49/a

Handwritten signature

/a szerkesztőségek figyelemébe.... 1. folyt./ m

...és kispolgári nézetek ellen. a lényeg az, hogy mindannyian...

a negyedik bekezdés első hét sora törlendő. utána a szöveg:
„az eszmék területén...”

az ötödik folytatás első négy sora törlendő.

az ötödik folytatás második bekezdésének első sorától a szöveg helyesen:

- mi a nemzedéki elvvel az osztályelvet állítjuk szembe és azt mondjuk, hogy az az igazán korszerű, ami szocialista és korszerűtlen, ami nem szocialista. azt kérjük mindenkitől: legyenek pártosak a dolgok, a jelenségek megítélésében, amikor összeütközik az új, a haladó a régivel, az elavulttal, akár falun, akár a városban, akár a fizikai, akár a szellemi munka területén, a tudomány és a művészet is a régi és az új közötti küzdelemben fejlődik, ezen a téren fegyvernyugvás soha sincs. s ebben a küzdelemben senki nem lehet pártatlan szemlélő.

az ötödik folytatás utolsó mondata törlendő.

/mti/

...-

- v é g e -

21.55/a

- 64 -

RG

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 100 400, 350 600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 16.

bb 1. mit szólnak a legilletékesebbek, a fiatalok a televízió ifjúsági műsoraihoz

i d i / t m v m s r

1963. február 16.

az ifjúsági filmbizottság érdekes feladat megoldására készül az idén; esztéták, pszichológusok és pedagógusok közreműködésével megvizsgálja, hogy mit szólnak a legilletékesebbek, a fiatalok a televízió ifjúsági műsoraihoz.

a tervek szerint a szakemberek és a tv-műsorok figyelésére kiválasztott gyerekek három hónapig minden olyan filmet, tv-játékot, fejtörőt és más műsorszámot megnéznek, amelyet fiatal fiuknak és lányoknak sugároznak. az esztéta például elkészíti az adások kritikáját, rögzíti, hogy megítélése szerint a műsorszám mennyiben igazodott a gyerekek életkori sajátosságaihoz, hogyan töltötte be szórakoztató, nevelő és oktató feladatát, s hogy a szerkesztők gondoltak-e a gyerekeknél gyakori túlzott tv-nézéssel járó kedvezőtlen pszichikai és nevelési hatások ellensúlyozására. a pedagógusok megfigyelik, hogyan reagálnak a fiatalok a különböző műsorokra, az egyes részletekre, értik-e, élvezik-e azokat.

a tapasztalatokat, amelyeknek megállapításait egy-egy részvizsgálat többszöri megismétlésével teszik majd megalapozottabbá, tanulmányban összegezik, s megvitatják az illetékes művészeti terület képviselőivel. szóbakerült, hogy alakítsanak az ifjúsági filmbizottság mellett munkacsoportot, amelynek tagjai rendszeres elvi és gyakorlati segítséget adnának a televízió munkatársainak a fiataloknak szóló műsorok készítéséhez./mti/

...-

bb 4. vadmacskát lőttek a bakonyban

vid j v m k á

1963. február 16.

nem minden napos vadászszerecsének örülhetett Schönig Ferenc, a veszprém megyei bánd község vadász mestere: a bakonyi som-hegyen szolgálatteljesítés közben vadmacskát ejtett el. a vadmacska már nagyon ritka a bakonyban, általában négy-öt évenként lőnek egyet. az elejtett példány talán a legnagyobb volt, amit eddig zsákmányul ejtettek a bakony vidékén; súlya elérte a 14 kilót./mti/

- 1 -